

Skauting

LISTOPAD 1991

ROČNÍK 30

CENA 6,- Kčs

3

Foto Ladislav Štenský

Žijí mezi námi

Prosím všechny vůdce oddílů, aby se nebáli a přijali do svého oddílu jedno či dvě zdravotně postižené děti nebo aby těmto dětem pomohli jinak. (Dnes je v Praze asi 40 dětí se zdravotním postižením zařazeno do skautských oddílů, vznikly zde také dva speciální oddíly pro děti těžce postižené, které nelze integrovat – nevidomé a neslyšící – a některé oddíly spolupracují s Jedličkovým ústavem.)

Zdravotně postižených dětí, které by měly o naši činnost zájem, je hodně, a proto potřebujeme další ochotné vůdce. Zdravotní rada je

zabezpečí po lékařské stránce a já pomohu a poradím s jakýmkoli problémem, které se mohou při činnosti vyskytnout. Jde přece o děti, tak kdo jiný jim má pomoci, když ne my?

V Praze se konalo první setkání vůdců, odborníků a zájemců o tuto činnost. Druhé proběhlo na podzim a dalšího už se můžete zúčastnit i vy. Informujte se u předsedy vaší ORL nebo u mne:

Mgr. Ilona Hulinová,
zpravodajka pro postižené PRJ
nam. Hrdinů 12, Praha 4, tel.: 430 469

Dne 7. června 1991 nás náhle ve věku 80 let a v plném pracovním zápalu pro skautskou věc opustil bratr Dan – Ing Alois Štefka z Olomouce, blízký spolupracovník bratra Plajnera, člen ústřední rady Junáka, účastník Jamboree v Anglii a Francii a bývalý náčelník Wolkerovy oblasti. Pět dní před svým nečekaným odchodem napsal své skautské vyznání, které vám tlumočíme:

*„V sobotu 8. června budu zastupovat ústřední radu na II. memoriálu Rudolfa Plajnera v Holešově, kde se setkám jistě s velkým počtem bratrů a sester, věrných našemu, tátovi! A tak to běží stále. Všude, kde přijdu do styku se skautským lidem, mám radost, co nových rádců, čekatelů a vůdců opět máme, takže jsme prakticky nezníčitelní. A teď ještě pomohu kvalitě vedoucích lesní školy, kterých se letos zas tolik rozběhne! Sám budu v červenci také jako stálý instruktor v naší jesenické lesní škole a už se na to těším. Přejí Ti stejně plný, krásný a šťastný život, jaký mám já.
S levicí*

Tvůj starý Dan.“

Sestry a bratři, Danovu památku nejlépe uctíme pokračováním v jeho celoživotní skautské práci. Dane, děkujeme za vše!

Akela

Dopis evropské kanceláře skautek

Mistónáčelník Českého a Slovenského skautingu Dr. Oleg Ďurčanský dostal v červnu t. r. dopis, s jehož obsahem bychom vás rádi seznámili.

Milý příteli,

nedávno jsme měly možnost strávit den v Bratislavě. Setkaly jsme se s Galinou Andrusovou-Vlčekovou a Ivou Vaňkovou, které nás informovaly o stavu a nadějích slovenské asociace. Měly jsme radost, když jsme viděly, že asociace je živá a její vůdkyně, které velice intenzivně pracují, jsou přesvědčeny o významu dívčího i chlapeckého skautingu jako způsobu, jak vychovávat mladé lidi ve všech směrech: duchovním, morálním, fyzickém, intelektuálním i citovém. Byly jsme také velice šťastny, že se velký význam přikládá mezinárodnímu působení skautingu.

Podle toho, co jsme v tak krátkém čase viděly, odvažujeme se říci, že Český a Slovenský skauting má mnoho, co může přinést jiným sesterským organizacím v Evropě i hnutí jako celku.

Zjistily jsme však, že je zde stále zmatek v chápání členství ve WAGGGS a WOSM, a chceme tuto situaci ujasnit.

Jak jistě víte, bylo Československo v r. 1928 zakládajícím členem WAGGGS a v r. 1990 na 27. světové konferenci v Singapuru bylo znovu přivítáno jako mimořádný člen se všemi povinnostmi a právy spojenými s tímto statutem.

Československo jako všechny společné organizace v Evropě má výsadu a možnost patřit do dvou světových organizací: WAGGGS a WOSM. Chlapci jsou členy WOSM a všechny dívky patří do WAGGGS. To znamená, že dívky též z programu a činnosti světové asociace, specificky určených pro výchovu dívek a mladých žen s cílem zajistit jim možnost pro sebevýchovu v rozvoji charakteru, zodpovědného občanství a služby v jejich vlastních i světových společnostech.

Hnutí umožňuje miliónům dívek pracovat ve sféře otázek rodinných, sociálních, kulturních a politických, a to jak doma, tak na mezinárodní úrovni. Hnutí přispívá k tvoření pozitivního obrazu ženy.

Doufáme, že toto vysvětlení odstraní zmatek a že budete informovat vaše členy o dvojím členství. Mnoho dalších organizací v Evropě má podobnou strukturu.

V příloze zasíláme knížечku o WAGGGS a doufáme, že vám pomůže. Jestliže vám můžeme jakkoliv poradit, prosím, obraťte se na nás. S přáním, aby skautky a skauti v Československu byli živým a úspěšným hnutím, vás srdečně zdravíme.

Elspeth Handerson
předsedkyně
evropského výboru WAGGGS

Přeložila Vlasta Macková

Aleth Abadie
tajemnice pro Evropu

Nastala nám nyní šťastná doba samovlády, můžeme nyní sami osudy své zaříditi, sami se o sebe postarati. Dojdeme-li k moci a sláve, bude zásluha naše, zůstaneme-li opět v ponížení aneb v polovičatosti, bude hanba naše. Nyní še již nesmíme vymlouvat na vládu, nesmíme již co děti neb nedospělci od vlády čekatí, aby se o nás starala. Máme svobodné slovo, svobodný tisk, máme parlament nejliberálnější způsobem sestavený; starejme se tedy sami o sebe. Proto tedy musíme především znáti oučel svůj, musíme věděti, co chceme, kam směřujeme, abychom se uchopiti mohli náležitých prostředků k dosažení svého cíle.

Autor těchto slov Karel Havlíček Borovský se narodil právě přibližně sedmdesátí lety 31. října 1821

ref.

Zločin a trest

Jsme vychovatelé. A k výchově občas patří také trest. Otázka trestu byla již na nejrůznějších setkáních a kursech probírána ze všech stran. Tresty by se měly používat minimálně, takřka vůbec. A když již použijí trest, měl by být přímý, adekvátní a konečný. Dítě si musí uvědomit, že vážně překročilo stanovené normy. Je vhodné, aby za určitý přestupek byl stejný trest pro všechny. K trestu přistupujeme s rozmyslem a poté, co dítě samo uzná, že si zaslouží být potrestáno. Není možné trestat dítě za neúspěchy ve hrách nebo za neznalost. Nikdy by neměly být ponižující (privázání ke kůlu, liti vody do rukávu). Všichni, kteří byli na vojně, by mohli vyprávět o „šikanu“ a takových trestech nejsou ničím jiným. Není možné trestat hladem: „Včera jsi zlobil a byl jsi bez večeře a dnes budeš bez jídla také!“ Po takovýchto trestech se nemohou vedoucí divit, že dítě přestane do oddílu chodit. Jak tedy trestat? Vždy férově a bez pomstychtivosti, nenásilně, tradičně a výchovně.

Ondra Vanke

Podle údajů světové zdravotnické organizace (WHO) umírá ročně na světě na následky kouření tabáku více než milión lidí. Škodlivé, jedovaté a toxické látky obsažené v cigaretách, jako je nikotin, dehet nebo kyslíčník uhelnatý, způsobují vznik rakoviny plic, infarktu, chorob srdce a cév, bronchitidy, astmatu a celé řady jiných potíží. Kouření kráti dech i věk. Tolik obecně známé skutečnosti, o nichž se v posledních letech stále častěji mluví. USA, Velká Británie, Austrálie, Island, Maďarsko a mnoho dalších zemí světa vyhlásilo modravému dýmu nekompromisní boj. V ČSFR po listopadové revoluci všechny tendence vymýtit škodlivý zlozvyk jakoby ustaly. Člověk se s kufáky setkává na každém kroku a pomalu si na to zvyká. Kuřáci začínají mít převahu. Daleko horší je však ta skutečnost, že kouří i velká většina lidí podlejších se na výchově dětí a mládeže, a to dokonce v přímém styku s nimi. Bohužel se to týká i naší skautské organizace, což je dvojnásob zářející. Stále častěji se setkávám s činovníky, mladšími i staršími, kteří holdují tomuto zlozvyku. Na skautských

Výzva všem skautům a skautkám

Bojujte proti kouření

schůzích, při oddílových či střediskových akcích, ve společnosti nekuřáků zapalují jednu cigaretu za druhou. Nejen že ničí zdraví sobě, ale ohrožují i ostatní, vždyť hodinový pobyt v zakouřené místnosti znamená pro nekuřáka, že inhaloval tolik škodlivých zplodin, jako by sám vykouřil jednu cigaretu.

Apelují proto na všechny skauty a skautky, kteří vedou oddíly, střediska, pracují v okresních radách či ještě vyšších složkách: Uvědomte si neblahé následky svého zlozvyku pro sebe i pro ty, jež máte vychovávat a vést v duchu skautského zákona. Kouření stejně jako jiná drogová závislost je neslučitelné s vaším posláním, neslučitelné se skaut-

skými zásadami. Skaut se přece vyznačuje pevnou vůlí, rovným charakterem, nesmlouvavým postojem vůči každé špatnosti. Nebuďte slabochy, uvědomte si, že si z vás ti nejmladší berou příklad. Vy, nekuřáci, vytýkejte svým bratrům tuto slabost, šířte osvětu o škodlivosti kouření, nebuďte lhotejnými. Zde je také velká příležitost pro zdravotníky středisek a okresů.

Věřím, že ve snaze vyhnat modravý dým ze skautských řad mne podpoří náčelnictví a činovníci z jiných okresů. Tento rozhodný postoj je přece morální skautskou povinností nás všech.

Petr Cekota, ORJ Zlín

Co nového v zahraničních gildách oldskautů

Až čtenáři našeho časopisu uvidí slovo gilda, snad si vzpomenu na články o IFOFSAGu, mezinárodní organizaci bývalých skautů, v 5. a 7. čísle. Možná, že si

připomenou i článek v 10. čísle o tradičním lednovém setkání evropských národních gild v rakouském Grossaru. Až budete číst tento článek, organizace dospělých skautů bude už pravděpodobně mít za sebou velké rokování v řeckém Chalkidiki, které určí směr vývoje této organizace na další 2 roky. Ve dnech 29. září až 5. října se sejdou delegáti i hosté z celého světa na 19. valném shromáždění, jehož částí bude i diskusní seminář s hlavním tématem: Rozvoj a kulturní identita národů. Rozvojem se míní rozvoj ve vývoje- vých zemích, rozvoj obce, světové deseti- letí kulturního rozvoje i rozvoj mezinárodního společenství. Aby k tomuto zdárnému vývoji mezinárodního přátelství mohlo dojít, je třeba uvědomit si plně kulturní identitu každého jednotlivého národa. A otázka pro vás, čtenáře: V čem byste spatřovali kulturní zvláštnosti a osobitost našich národů? To si budou muset promyslet i zástupci našich oldskautů, kteří se shromáždění zúčastní jako pozorovatelé, protože o vstupu našich dospělých se jedná a více než 10 českých a slovenských oldskautů je již členy Central Branch, což je složka IFOFSAGu.

O čtyřech nových členech Central Branch z Bratislavy, o jejich pomoci při obnově skautské organizace na Slovensku i o pomoci při přípravě letních táborů se můžete dočíst v časopise Newsletter, vydávaném v belgických Antverpách. Pomoc skautskému hnutí, pomoc vlastní obci a pomoc dětem, i vznikajícím skautským organizacím v zemích dřívějšího vy-

chodního bloku, to je jedna z hlavních náplní práce členů národních gild: například rakouské gildy, v čele s prezidentkou IFOFSAGu Margaret Schopper, úzce spolupracují s českým III. kmenem i slovenskými oldskauty a na svém 36. valném shromáždění v květnu ve Freistadtu jednali se zástupci slovenských i českých oldskautů, jak se o tom můžeme dočíst v časopise Der Gildenweg. Mimochodem jeden den strávili účastníci v jižních Čechách a pro všeobecný zájem je v Gildenweg uveřejněn recept na české lívance. Rakouští oldskauti pomáhají již déle než jeden rok i rumunským dětem v dětských domovech.

Německá národní gilda již od r. 1985 pomáhá Senegal v oblasti zdravotnictví a vzdělání a v současné době se soustřeďuje především na rozvoj skautingu na území bývalé NDR i v pobaltských republikách. Estonsku např. pomáhají gildy finské. Norští členové IFOFSAGu v loňském roce předali téměř 70 000 NOK své skautské organizaci, která pozvala na letní prázdniny děti z Chernobylu; oldskauti také přímo pomáhali při pobytu těchto dětí.

Britské gildy tradičně pomáhají skautskému hnutí v Gambii a v loňském roce zorganizovaly výpravu do Keni, kde členové budovali nemocnici a rezervoár vody. Kanadští oldskauti se soustřeďují na pomoc v boji proti rakovině, na vysazování stromů i na pomoc v parcích. Vždyť intenzivní zájem o životní prostředí je heslem IFOFSAGu pro začátek 90. let! Vyčet pomoci by mohl být velice dlouhý, protože služba je důležitý úkol všech oldskautů – právě oni jsou vázáni celoživotním skautským slibem, a proto cítí zodpovědnost, solidaritu i víru v budoucnost, jak o tom krásně píše Margaret Schopper ve svém poselství v červnovém Bulletinu. Ovšem pomoc není jedinou náplní práce: tou je samozřejmě i vzájemné setkávání, společné trávení volného času, poznávání nového. A to je obsahem častých národních i mezinárodních shromáždění. Pro rok 1992 se můžete v kalendáři dočíst např. o Mezinárodním přátelském setkání v červnu na zámku Hohenkammer poblíž Mnichova,

o červnovém skandinávském setkání v norském Molde, o 18. západoevropském shromáždění v Edinburhu v září a o mnoha jiných.

Členové národních gild IFOFSAGu tedy plní heslo „jednou skautem – navždy skautem“ nejen zachováváním skaut-

ského životního stylu, ale též úzkým stykem s mezinárodními skautskými organizacemi WOSM a WAGGGS. Připomeňme si jen, že ve Světovém výboru WOSM i WAGGGS jsou stáli zástupci IFOFSAGu – v současné době je to Kathryn Benson – Evans a Hartmutter Keyler, že členka Výboru IFOFSAGu Pamela McDowell se zúčastnila otevření mezinárodního střediska Pax Lodge v Londýně. Je samozřejmě i pomoc finanční a organizační, jak jsme si zde na jednotlivých akcích ukázali.

A proto proč bychom se my, čeští a slovenští oldskauti, měli uzavírat světu? Připravme již nyní těm našim o mnoho mladším dospělým skautům a skautkám v letech příštích vstup mezi dospělé skauty i skautky Evropy i celého světa!

Podle zahraničních materiálů připravila
Jana Skácelová – Pam

Slovenský skautský znak

a jeho význam

Využívam túto príležitosť, aby som poinformoval skautky a skautov o slovenskom skautskom odznaku, jeho symbolike a v tejto súvislosti aj o jeho vzniku ako národného a štátneho znaku Slovenska, ale aj znaku skautov.

Keď zakladateľ skautingu Robert Baden-Powell uvažoval o prijatí skautského symbolu ako znaku, padla mu do očí na mape moreplavcov nakreslená štylizovaná falia ukazujúca „správny smer na sever“. Keďže tento symbol zapadal do skautských ideí sformovaných jeho zakladateľom, zvolil Bi-Pi faliu ako znak skautov celého sveta.

Základná kresba falie (ako znaku čistoty) pozostáva z troch tvarovaných listov navzájom spojených páskou svornosti dnes už jasne znázorňujúcou celosvetovú skautskú svornosť. Stredný list falie je najväčší a priamy, bočné sú o niečo menšie a svojimi koncami sa stáčajú do stredu falie, teda k páske svornosti. Stredný list zdobi ešte kresba magnetickej ihly (strelky) ukazujúcej vždy iba správny smer, ktorým treba skautom kráčať. Stáčajúce sa bočné listy značia, že úchyľka od správneho smeru nevedie nikdy dopredu, ale vždy iba naspäť. Tri vrcholy listov falie znázorňujú tri body skautského sľubu, ale súčasne aj tri skautské stupne: viča – skaut – rover.

Jednotlivé národy, u ktorých sa skauting udomácnil, si základný skautský symbol, teda faliu ponechali, ale v detailoch si ju modifikovali tak, aby ona vyjadrovala aj špecifickosť príslušného národa. Takto vznikla aj česká falia v strede so štítom, na ktorom je vyobrazená hlava chodského psa ako symbol vernosti a statočnosti. Takto vznikla aj slovenská falia so štylizovaným znakom Slovenska – s dvojkrížom na trojvrší.

Povedzme si teraz niečo bližšie o tomto slovenskom znaku a jeho historickom vzniku.

Prarodčia Slováci – Slovieni – prišli do Karpatskej kotliny v dobe „Veľkého sťahovania národov“, teda koncom 4. a na začiatku 5. storočia po Kr. Pôvodne tu žili v kmeňových spoločenstvách. Až keď ich v 7. stor. začali využívať a zneužívať turkotatarskí nomádskí, bojovní Avari, ktorí obsadili bývalú rímsku provinciu Panonia (približne dnešné územie Maďarska), spojili sa slovenské nadunajské kmene, pod vedením kupca Sama, do kmeňového Zväzu, ktorý dnes poznáme pod názvom Samova ríša. Bol to voľný, ale aj prvý krávy štátny útvar západných Slovanov vôbec. Sidlo mal pri Devínskej bráne, asi na území dnešnej Veľkej Bratislavy a to jej západnej časti známej ako Devínska Nová Ves.

Po Samovej smrti sa jeho ríša rozpadla, ale už v nasledujúcom storočí prišlo na obidvoch stranách juhozápadných Karpát k vzniku dvoch susediacich staroslovenských kniežatstiev a to: kniežatstva Slovienov (dnešných Slovákov) s centrom v Nitre a na čele s kniežatom Pribinom a kniežatstva Moravanov, pravdepodobne s centrom v Mikulčiach a na čele s kniežatom Mojmirom. Mojmir I. nakoniec vyhnal Pribinu a zjednotil obidve kniežatstvá do nového veľkého štátneho útvaru, neskôr – v 10. stor. – známeho ako „Magna Marharia“ – Veľká Morava. Druhý kráľ Veľkomoravskej ríše – Rastislav –

prizval k nám z Byzancie misiu na čele so sv. Konštantinom-Cyrilom a sv. Metodom. Mysia prišla na územie Veľkej Moravy popri Dunaji cez Bratislavu a Devín v roku 863. Okrem iného priniesla k nám aj tak zvaný „byzantský dvojkríž“ ako symbol východného kresťanstva, ktorý symbol sa neskôr, medzi Slovienmi, úplne udomácnil.

V 10. stor. došlo k rozpadu Veľkej Moravy a k postupnému obsadeniu dnešného územia Slovenska ugrofinskými kočovnými nomádskymi Uhmami, ktorí sa na území približne dnešného Maďarska usadili natrvalo v roku 896. Tí začali s aneksiou v roku 907 a trvala vyše 1000 rokov, do roku 1918. Po vzniku prvého uhorského štátneho útvaru a po korunovaní jeho prvého kráľa z rodu Arpádovcov, Štefana I. – Svätého v roku 1000 po Kr. došlo postupne aj k deleniu územia Uhorska na tak zvané Horné a Dolné Uhorsko. Horným Uhorskom sa nazývalo približne územie dnešného Slovenska, ostatné časti mali názov Dolné Uhorsko alebo Dolná zem. Po takomto delení prišlo aj k vzniku dvoch samostatných erbov a to erbu Horného a erbu Dolného Uhorska. Horné Uhorsko (teda dnešné Slovensko) malo za symbol dvojkríž volne sa vznašajúci v erbovom poli. Dolné Uhorsko si zvolilo za svoj symbol striedavo umiestnené štyri červené a štyri strieborné pruhy (arpádovské brvná).

V 14. stor. sa objavila snaha postaviť dvojkríž v znaku Horného Uhorska na podložku. Tak sa ustálilo zelené trojvršie symbolizujúce tri hlavné pohoria Horného Uhorska: Fatra-Tatra-Matra, resp. znázorňujúce tri hlavné časti Horného Uhorska: západnú, strednú a východnú časť. Štyrom strieborným pruhom v erbe Dolného Uhorska bola priznaná symbolika štyroch hlavných dolnohorských riek: Dunaj, Tisa, Dráva, Sáva. Neskôr samostatné erby dvoch uhorských regiónov boli spojené do jedného dvojerbu, ktorý mal na ľavej strane znak Dolného a na pravej strane znak Horného Uhorska. Nad nimi trónika uhorská (nesprávne nazývaná svätostefánska) kráľovská koruna.

V 18. storočí, teda v revolučných rokoch 1848 až 1849, kedy prišlo u nás k prvému Slovenskému národnému povstaniu (vtedy namierenému proti Slovákom utlačujúcim Maďarom) je prirodzené, že slovenskí povstanci si zvolili za svoj symbol znak Horného Uhorska avšak s tou zmenou, že trojvršiu bola prieknutá modrá farba. Tak pri bielej farbe kríža, modrej farbe trojvršia a červenej farbe pozadia došlo k uplatneniu v erbe slovenských národných farieb (bielej, modrej a červenej). Tým takto pozmenený Hornouhorský znak naplnil symboliku Slovenska a bol ako taký uznaný Štúrom za oficiálny znak Slovenska a Slovákov. Taký ho potom prevzala do svojho erbu aj Matica slovenská. Do slovenského skautského znaku bol tento slovenský národný a štátny symbol štylizovaný do troch horných častí falie. Ma za úlohu skautkám a skautom pripomínať nielen odkaz veľkých Byzantincov: svätého Konštantína-Cyriľa a svätého Metoda, ktorí priniesli do našich krajov kresťanstvo hlásané v reči ľudu, ale aj nové písmo, kultúru a vzdelanosť, ale pripomínať aj naše úsilie o prehlbovanie ideí spolupatričnosti všetkých Slovanov a ich národov. Veď aj kultúra, ktorú k nám sv. Konštantín-Cyril a sv. Metod priniesli sa postupne rozšírila a potom aj neodškriepiteľne patrila všetkým slovenským národom.

KAREL KOVAŘOVIC

(9. 12. 1862 – 6. 12. 1920)

Většina z nás, skautů, ví pouze to, že Karel Kovařovic, skladatel a dirigent, složil hudbu k naší české skautské hymně, písni Junáci, vzhůru. Co vlastně dnes můžeme říci o kdysi slavném umělci? Kdo byl tento hudebník, žijící na konci 19. a na začátku 20. století, zastíněn ve své době takovými velikány, jako byli Smetana a Dvořák? Karel Kovařovic, absolvent pražské konzervatoře ve hře na klavír, byl osobností neobyčejně všestrannou. Talentovaný klavírista, žák Zdeňky Fibicha v oboru hudební skladby, výborný harfista. Po šesti letech působení v orchestru Národního divadla (klavír, harfa) přijal angažmá dirigenta v Brně. Po jediné sezóně si jej pak nový ředitel plzeňského divadla Jan Pištěk vybral za uměleckého šéfa zpěvohry. Kovařovic se nadšeně vrhl do práce a v krátké době se mu podařilo pozdvihnout uměleckou úroveň plzeňské opery nad tehdy běžný průměr (odvážil se dokonce uvést i Wagnerova Lohengrina). Po roce Kovařovic přijímá nabídku k pedagogické činnosti na pražské Průvodové škole (kde se kdysi vzdělával jako student ve zpěvu). Pracoval tam nejprve jako učitel, později se stal jejím ředitelem. V letech 1893–94 řídil příležitostně symfonické koncerty umělecké besedy. V r. 1895 si získal značnou popularitu jako skvělý organizátor koncertů a dirigent symfonického orchestru při Národopisné výstavě v Praze. Postupně se vypracoval na jednoho z nejvýzrálejších a nejvšestrannějších českých dirigentů konce 19. století. Nezanedbával však ani vlastní hudební tvorbu: v 1898 měla ohromující úspěch jeho čtvrtá opera Psohlavci (podle románu A. Jiráska). Svoji hudební kariéru pak Karel Kovařovic završil jako šéf opery Národního divadla. Byl to opravdu vynikající, moderní dirigent. Přivedl za svého uměleckého působení operu ND k nebyvalému rozkvětu. Pak však vypukla 1. světová válka, a ta mu odvedla řadu umělců do kasáren či na bojiště. Po jejím skončení se Kovařovic vrhl opět s elánem do práce, jeho zdraví však již podlomila těžká choroba. Po umělecky mimořádné zdařilé zájezdu orchestru a sólistů ND do Londýna a Paříže se musel rozloučit s divadelní i koncertní činností natrvalo; zanedlouho zemřel.

Autor hudební části naší skautské hymny už více než 70 let spočívá na vyhradském Slavně. Bratři a sestry, vzpomeňme při zpěvu této jeho drobné skladby na nadaného a pracovitěho člověka, patřícího také do historie našeho skautingu.

Anna Velichová – Ida

Pochodně z přírodního materiálu

Důstojné slavnostní nálady při zapalování táborového ohně dosáhneme použitím pochodni. Někdy stačí jedna, někdy používáme i čtyři (ze čtyř stran). K zálesácké pýše patří umět vyrobit pochodně, v níž není ani kousek materiálu, který by nebyl sebrán v přírodě.

Nejprve se kluci rozejdou po lese a nožem sbírají ze smrků smůlu. Tato práce trvá déle, proto na smůlu posíláme celou družinu nebo oddíl. Když je smůly dost (plný ešus na jednu až dvě pochodně), výrobce pochodně si připraví starý ešus nebo plechovky od konzerv, jejichž víčka upevní do naštiplého klacku a začne na ohni smůlu rozehřívát. Pokud obsah plechovky při přílišném nahřátí vzplane, je bezpečnější plamen uhasit přišlápnutím plechovky pohorkou než foukáním, při němž se může rozstříknout žhavá smůla!

Základem pochodně je tyč (efektní je březová), na jejímž konci je koříny nebo travou přivázáno chrastí nebo suchá tráva. Základ se polévá smůlou. Pro dosažení hezkého tvaru se poloztuhlá smůla může stlačovat navlhčenými dlaněmi, rovněž se může obalovat suchým jehličím. Zkuste někdy vyrobit pochodně na co nejdělsí hoření. Nám se povedly časy i přes hodinu. Na závěr tábora zase máme zvyk, že malou pochodně si vyrobí každý, zapálí ji od zakončovacího ohně a obejde s ní

ODDÍLOVÁ PRAXE

v pochodňovém průvodu tábor. Poté všichni zastrčí pochodně před stany do předem připravených šikmých děr (označených kolíky) a vychutnávají nezapomenutelný pohled na končící tábor.

— Č —

Zimní výpravy

Správný oddíl neupadá na zimu do zimního spánku, ale vyjíždí do přírody po celý rok. Vždyť i v zasněžené krajině je co pozorovat a na sněhu nebo ledu se dá hrát plno zajímavých her. Abychom se ze zimních výprav vraceli vždy v pořádku a mohli jet příště zase, musíme dodržovat určitá pravidla. O nich si povíme už dnes, protože činnost na zimní měsíce jistě plánujete dopředu.

Na polodenní a jednodenní výpravu se může vydat opravdu každý, kdo má zdraví v pořádku. Podmínkou je samozřejmě dobré oblečení včetně kulichu nebo jiné čepice přes uši a rukavic. Do mokrého sněhu si musíme pohory dobře nakrémovat a do batůžku přibalit radši několik párů náhradních ponožek. Pohory by měly být spíše o něco větší, aby se do nich vešla noha s několikaletými ponožkami.

Do zimní krajiny se vydáváme nejméně ve třech, nikdy ne samí! Mapa a kompas je nutností, protože v případě bloudění či zranění mohou být následky v zimě tragické. Pokud přesto bloudíme, snažíme se dodržet zásadu jít stále z kopce a stále podél proudu potoka. V našich krajích tak spolehlivě (i v horách) nejpozději do dvou hodin dorazíme do vesnice a nemůžeme se stát, že bychom chodili do kruhu.

Na výpravě se pokud možno stále pohybujeme, přizpůsobíme tomu i naše hry. Pokud je to možné, rozděláme si oheň a uvaříme čaj.

Výpravy s přenocováním v přírodě jsou určeny jen pro zkušenější táborníky a lze je doporučit pouze chlapcům. Základní podmínkou je dobrý péřový spacák „mumie“, podložka karimatka (stačí seříznutá na rozměr 120×40) a možnost převléknout se na noc do suchého oblečení. Zkušební takto vybavení zálesáci se pak dobře vyspi i pod přístřeškem a nepotřebují stan, v němž se často na všem sráží vlhkost. Není dobré usínat vedle ohně. Jednak hrozí propálení spacáku, jednak se táborník často oblékne méně a po vyhasnutí ohně se do něj dá „fredo“.

Své kouzlo mají výpravy na běžkách. K tomu nepotřebujeme hory, na běžkách se dá vyrazit třebaš v Praze od konečné metra. Toulky klidnou zasněženou krajinou jsou

balzámem na duši člověka otráveného nekonečnými frontami u lyžařských vleků. S sebou bereme sadu vosků, pokud nemáme šupinovské běžky. Ty se u nás občas dostanou, a i když se na závodění příliš nehodí, na turistiku jsou ideální, jedou na každém sněhu. Nízké závodní boty nejsou vhodné, na konci celodenní túry by v nich pěkně čvachtalo. Měli bychom si opatřit vyšší těžší boty a návleky. Upozornit oddíl, aby si pokud možno začal shánět běžkařské vybavení, musíme pochopitelně už teď. I na dvoudenní výpravu se můžeme na běžkách vydat, přestože s batohem se jezdí poněkud hůře. Výhodná je populární „US-torna“, která je štíhlá a umožňuje pohyb rukou s hůlkami dozadu.

— Č —

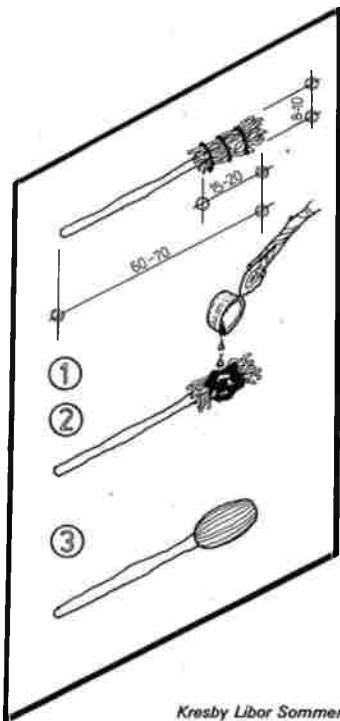
Foto Luděk Bartoš

Piška

Chcete si na jednodenní výpravě uvařit čaj a nechcete se tahat s ešusem? Nebo už vaříte v ešusu jídlo a nemáte nádobu na čaj? My používáme zlepšovák, kterému říkáme „pitko“. Není to nic víc než známá plechovka od západních limonád, většinou třetinka, občas se sežene i vyšší půllitrová. Na nádobce se odřízne víko, pod horním okrajem se provrtají dvě dírký a udělá se sklopné očko z drátu.

Taková nádobka skoro nic neváží, a dokonce ani nic nestojí. Vydrží vám mnohokrát, a když už se příliš zdeformuje, uděláte si jinou.

— Č —

Kresby Libor Sommer

Memorandum k budoucímu charakteru Junáka

1. Důvodem našeho memoranda je kampaň br. Zajíce-Edyho a jeho okruhu za přijetí religiозních zásad v pojetí výchovy jako osy čs. skautingu s požadavkem nové formulace skautských slibu resp. i zákona. S důrazným připomenutím znění Ustavy mezinárodních skautských organizací a naší povinnosti respektovat základní požadavek „povinnosti k Bohu“ resp. „dodržování duchovních principů, věrnost náboženství, které je vyjadřuje a přijímá povinnosti, které z toho plynou“. Tato stanoviska byla publikována v oficiálních tiskovinách Skauting u Junák hlásí a materiálech ústřední duchovní rady. Dosavadní slibová formule „plnit povinnosti vlastní...“, postižující pro věřící náhradu za vyslovené vyznačené plnění náboženských povinností, s fakultativní doložkou „Tak mi pomáhá Bůh“ je pokládána za

nedostatečnou a údajně pro světová ústředí nepřijatelnou. Okruh br. Zajíce navrhuje nově formulovat 1. odstavec slibu zhruba: „Sloužit Pravdě a Lásce“.

2. Je obecně známo, že původní Svojsikův skauting byl ideově budován na nábožensky indiferentním principu. Při srovnání základních publikací – B. P. Scouting for Boys a A. B. S. Základy junáctví (ve které na rozdíl od prvé není jediné zmínky o Bohu a náboženství) – vyniká skutečně zásadní rozdíl. Důvod postoje A. B. S. podle nás nebyl pouze pragmatický (jak se stále v okruhu katolických skautů traduje). Svazový skauting byl liberální a nevnucoval nikomu religiозnitu a byl otevřen stejně věřícím i nevěřícím. Přes tento unikátní rys byl SJSS RCS zakládajícím členem mezinárodní skautské organizace a A. B. S. patřil mezi její čelné představitele. Aniž bychom v nejmenším snižovali nesporné zásluhy B. P., myslíme si, že ve zmíněné oblasti byl osobně vázán na tradice a představy viktoriánské Anglie, a nelze ani pominout pragmatickou stránku, že v začátcích skautingu (než si získal státní podporu) se uplatňovalo sponzorství církve a náb. společnosti (viz „Nagy-Report“). Odtud plynou jeho apodiktické formulace, např. „Žádný člověk nemůže být dost dobrý, pokud nevěří v Boha a neuctívá jeho řád. I každý skaut má tedy mít své náboženství...“ Domníváme se, že liberální přístup A. B. S. znamená překonání myšlenek B. P. v této základní věci a odpovídá svo-

bodomyšlnému duchu 20. stol. s naprostou rovnoprávností věřících všech náboženství s těmi, kteří nejsou religiозní. Naši oponenti naproti tomu se domnívají, že eliminace povinné religiозity z našeho skautingu způsobila jeho degradaci, že Svojsi-

předsněmovná DISKUSE

kův skauting byl neplnohodnotný. Ti, kteří zdůrazňují nutnost přijetí nějaké formy religiозity (akceptování teizmu), si asi neuvedomují dobře praktický dopad na naši organizaci, stala by se selektivní pouze pro věřící mládež a činovníky. Čítíme pod formulaci „Pravda a Láska“ synonymum pro „Bůh“ a z komentáře plyne, že jde skutečně o „něco co nás všechny přesahuje“ (citát z V. Havla). Pro věřícího je toto vše snadno transformovatelné pod pojem Boha. Pro nevěřícího, který je přesvědčen, že všechna náboženství i morální kodexy jsou dílem lidského ducha, je dostačující přijetí základních principů dnešního současného slibu, zákonem, heslem a denním příkazem. Toto je ostatně v souladu se zásadou 10 Deklarace práv dětí z 20. 11. 1959, podle které by indoktrinace jak ve směru ateismu, tak religiозity měla být vyloučena. Z materiálů z poslední doby (L. Nagy: Studie o svět skautingu – 1966; World Scout Bureau: Základní principy skautingu – 1989) plyne, že oproti meziválečnému období šel vývoj poválečného skautingu cestou striktní a netolerantní v této věci (vyjma kompromisu pro hinduisty

a budhisty). Povinná religiозita – jako záruka morálky – je v rozporu s pravdou (podle naší společenské zkušenosti). Je pravděpodobné, že toto stanovisko bylo reakcí světových skautských ústředí na studenou válku a komunistickou propagandu. Závěrem navrhuje, pokud bude změna slibu skutečně nutná:

a) Aby místo navrhované formulace „sloužit Pravdě a Lásce“ bylo použito formulace „hledat smysl života v ušlechtilém lidství a pravdě“ resp. „sloužit vyšším duchovním principům humanity“. Konečné slovo samozřejmě patří 5. valnému sněmu, který by v rámci předsněmovní diskuse měl vše dobře a do důsledků zvážit. b) Aby i pro junácký zákon, pokud je jeho nová redakce potřebná, byla ustavena komise, která by toto nové znění předložila 5. sněmu.

3. Přejeme našim věřícím bratřím, aby byli v naší jednotné junácké organizaci spokojeni, nikdo z nás nereliğiозních jim vlastní postoj nevnučuje, víme, že jsou o své pravdě přesvědčeni. Je však třeba věřit nevěřícím opačné stejně hluboké přesvědčení a čestný úmysl sloužit ušlechtilému ideálu humanismu, který je pro skauting charakteristický. Prohlášíme nekompromisně, že stav ante bellum pokládáme za spravedlivý a povinnou religiозitu pro skauty za požadavek zpozdilý a nepřijatelný. Případné vyloučení českého Junáka ze světových skautských organizací by z těchto principiálních důvodů nebylo naší hanbou. Upřímně vítáme, že obnovená skautská organizace opět zahrnuje oddíly se zdůrazněnou náboženskou výchovou jako rovnocenné členy našich středisek.

Milan Šťastný – Harry

odpovědná

Smí náš oddíl nosit vlastní druh čepice, nebo ne? Líbí se nám jeden typ kšiltovky s přílopkami na uši, tedy vhodný i na zimu. Nosili bychom všichni stejnou – hnědou.

Chlup, Praha

V návrhu krojového předpisu, který předložila krojová skupina náčelnictvu, jsou zmínovány tři druhy pokrývky hlavy pro skauty (lodička, baret, klobouk) a jeden druh pro vlčata. Vlčata nosí čepičku klasického střihu. Lodičky pro skauty se liší z dvou rozdílných materiálů, „zimní“ a „letní“ vzor, inspirovaný americkými čepicemi. Dopřeli mají červený, všichni ostatní členové zelený lem. Jediným požadavkem je jednotnost používání v rámci oddílu. Zimní čepice stanovena není, zde by tedy byla možnost pro vytvoření vlastního vzoru, tedy např. zmíněné kšiltovky, kulicha apod.

O. Vanke

Každá světluška by měla denně udělat aspoň jeden dobrý skutek. Zpočátku, než ji to přejde do krve, je dobré si skutky poznamenávat.

Jak to dělají anglické světlušky (brownies)? Na schůzce si vyrobí pomůcku, pomocí které si doma samostatně vykonané dobré skutky zaznamenávají. Nabízíme vám tři příklady takových pomůcek. Možná vás inspiroují k vymyšlení dalších.

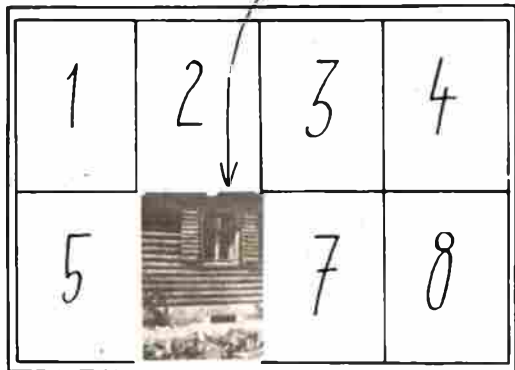
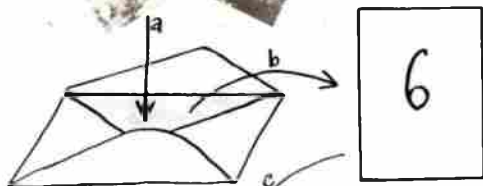
Pokud vedete vlčata, neobracejte honem stránku, protože tento princip je použitelný i u chlapců; je třeba pouze vymyslet jiný námět (vybarvování jednotlivých stanů indiánského tábora, navlékání moduritových medvědích zubů na kožený řemínek apod.).

Karta dobrého skutku

Pomůcky: nepopsaná pohlednice se zajímavým obrázkem, bílá čtvrtka na každé straně o 25 mm delší než pohlednice, pravítko, nůžky, pero nebo fix, lepidlo, kousek provázku, obálka.

Postup práce:

1. Podle pohlednice vyznačte na čtvrtce rámeček široký 25 mm.
2. Pohlednici i vnitřní plochu čtvrtky rozdělte na osm stejných dílů, které očíslete od 1 do 8.
3. Obrázek nastříhejte a všechny kousky vložte do obálky.
4. Na čtvrtku přilepte očko na zavěšení. Obálku i čtvrtku si každá světluška vezme domů a pověsí si (asi za pomoci rodičů) čtvrtku na vhodné místo. Když udělá dobrý skutek, vytáhne si z obálky dílek

Světlušky a dobré skutky

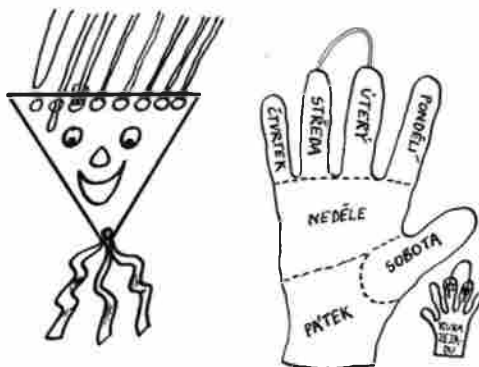
pohledu a podle čísla ho nalepi na čtvrtku. Až bude mít obrázek celý, odnese ho ukázat kamarádkám do klubovny.

Drak dobrých skutků

Pomůcky: barevný kartón, nůžky, zbytky vlny, pastelky.

Z barevného kartónu vystříhnete trojúhelník a namalujte na něj oči, nos a pus. Nahoře udělejte sedm malých dírek a jednu dole. Tou spodní provlečte ocas z provázku či spletný z bavlny.

Dráčka si světlušky vezmou s sebou domů spolu se sedmi vlněnými vlásky. Za každý vykonaný dobrý skutek připevní dráčkovi jeden. Či drak bude mít na příští schůzce všechny vlasy?

Ruka

Pomůcky: čtvrtka, patelka, nůžky.

Každá světluška si na čtvrtku obkreslí obrys své ruky. Ruku si vystříhne a na jednotlivé prsty napíše názvy dnů v týdnu. Dlaň je třeba rozdělit na dvě části podle obrázku. Své výrobky si děvčata podepíší a upraví je tak, aby šly zavěsit. Doma si budou ruku postupně po vykonání dobrých skutků vybarvovat. Na příští schůzce pověsí všichni své ruce na vývěsku a celý týden je tam nechají, aby bylo vidět, jak se komu dařilo.

Z anglického originálu R. Brown: *Ideas For Packs*, GGA London 1988, převzala Hana Končická

Kresby – rak –

RNDr Pavel Drašar, CSC.: Některé psychologické a teoretické aspekty situace přežití. Vydal Sokol Silůvky 1990

Tato publikace má souvislost s úvahami o modernizaci stupňů zdatnosti, resp. inovaci některých odborek. Autor má z oboru Survival (přežití) vysokoškolské zkoušky na Arizonské univerzitě v Tempe. Uvedený obor je jeho hobby a mimoto je starým skautským vůdcem a instruktorem LŠ. Na dvou LŠ jsem s br. Drašarem působil a pozoroval jsem u frekvantů nevšední zájem o tento obor navzdory tomu, že naše teritorium neposkytuje svým obyvatelům takové možnosti praktické aplikace jako např. obyvatelům USA, Kanady, SSSR či Austrálie. Nicméně krizové situace nevnikají pouze z žízně, hladu, chladu, vedra atd., ale těch ostatních běžných stresorů, útočících na naši duševní rovnováhu, bylo a bude dost. Survival nepochybně patří k atraktivním tématům současné skautské výchovy a domnívám se, že psychologická stránka je přiměřeně v autorově příručce interpretována. K publikaci ještě dodávám, že je systematická a přehledná, myslím si jen, že její název je nešťastně složitý.

Harry

K časopisu Junák

Dvanáctiletý pražský skautík na otázku Jak se ti líbí časopis Junák: „Já čtu všechno. Všechno se mi líbí.“ Tricetiletý pražský vůdce na tutéž otázku: „U nás to kluci nečtou, nelíbí se jim to.“

Možná, že takhle postavené srovnání vypadá demagogicky, ale mohlo by nás alespoň vybudovat k přemýšlení: Vím vždy opravdu, co si malí bráskové a malé sestřičky myslí? Dovedeme se na věc, v tomto případě na časopis, podívat jejich očima? Nevnučujeme jim občas své vlastní názory?

Zůstaňme v tomto článku u Junáka, i když předcházející řádky se jistě týkají širšího okruhu problémů.

Málokdo si možná při čtení Junáka uvědomuje, že je téměř světovou raritou. Dětský skautský časopis, celobarevný, nedotovaný, společný pro děvčata i chlapce. Ve většině ostatních zemí buď takový časopis vůbec nemají, anebo pouze velmi skromný, téměř bulletin. A ty časopisy, které tam vycházejí, jsou většinou povinné odebírány – platí se v členských příspěvcích. Jsou to však ve velké většině časopisy činovnícké, asi jako náš Skauting.

Cech žijící v Kanadě, v obou státech registrovaný skaut, mi na otázku, zda existuje časopis podobný Junáku v Kanadě, odpověděl: „Ne, neuzivil by se tam.“ Navíc dodal, že tam téměř neexistují ani jiné vyloučené dětské časopisy, děti tolik nečtou, a když, tak radši komiksy. Nepřipomíná vám to trochu politopadový vývoj u nás? Rozhlédněte se kolem, kolik dětí si raději koupí Kometu než třeba ABC nebo Stezku.

Napadlo mě: Když se v Kanadě neuziví dětský skautský časopis, ačkoli tam neexistují konkurenční dětské časopisy, jak může v Československu přežít Junák, který přišel později, v době, kdy ostatní dětské časopisy jsou zaběhané, mají mnohem méně problémů s výší nákladu, s tiskárnami, a koneckonců mají i stálou čtenářskou základnu? Kde urvat čtenáře v době, kdy si každý rozmyšlí, zač své peníze vydat?

Řeknete si, je to skautský časopis, budou ho kupovat skauti, to by měla být výhoda, ne? Ne. Počítám-li dobře, registrovaných skautů je asi 80 tisíc, z toho asi 20 tisíc dospělých, po kterých nemůžeme chtít, aby s radostí četli dětský časopis, ze zbylých šedesáti tisíc je spousta sourozenců nebo jeden časopis kupuje dědeček-skaut pro svou širokou skautskou rodinu. Ještě nesmíme zapomenout na ty, kteří tři roky odebírali třeba ABC, protože jsou odborně zaměřeni, a stačilo jim ke spokojenosti, a kteří teď nechápou, proč by měli začít s jiným časopisem, nehledě na to, že jim ani rodiče nedají na další peníze. A to už vůbec nepočítáme ty, kteří neradi a málo čtou – a že jich stále přibývá, není žádné tajemství. Ať budu sebevětší optimista, vyjde mi vždy tak kolem 25 tisíc čtenářů, kteří by mohli pravidelně Junáka kupovat. Ale na přežití časopisu v současných drahých

polygrafických a distribučních podmínkách to jen sotva může stačit.

Co s tím? A proč se obracím právě na vás?

Vy jste vůdci, vy jste tedy pro malé skautky a skauty vzorem. Nebo byste měli být. Vaše slovo platí. Naznačíte-li vy jen mimochodem, že se vám Junák nelíbí, budou se ho vaši skauti stydět čím. A ublížíte tím časopisu.

Vy z vás, kteří vše hlava nehlava kritizujete a jste přesvědčeni, že byste to uměli líp, si zkuste vzpomenout, jestli jste se někdy nepokoušeli oddílů vysvětlit, že skaut musí být tolerantní, že v oddíle musí občas vydržet některý méně zábavný program, aby se zase příště dočkal toho svého. A že to, co se nelíbí jemu, se zrovna může líbit jinému a je špatnost nad všechny špatnosti kazit mu to toho radost.

Uvědomte si ale především, že děti už si umějí vytvořit svůj názor, že byste jim neměli vnucovat váš.

Pipomeňte si taky, že všechno má (alespoň) dvě stránky. Jeden příklad za všechny: V době, kdy kvůli ohlasům starších skautů trnete hrůzou, že malý seriálek Ham-Ham byl obrovským přehmatem, se na schůzce s desíetiletými včaty dozvíte, že nelepší z celého časopisu je Ham-Ham, a dokonce vás kluci šokují tím, že jeden přes druhého vyklíkují pointy jednotlivých příběhů, které jste vy už dávno zapomněli.

Prosím vás tedy o jedno. Zapřete se třebas, ale nedávejte v oddíle najevo svůj kritický pohled na časopis. Nikdy se nedá vyhovět všem, možná, že až se začne Junák líbit vám, přestane se zároveň líbit deseti jiným skautům.

Chcete-li pomoci, můžete udělat i víc. Můžete:

1. Propagovat časopis mezi členy oddílu a střediska
2. Využívat v družinové a oddílové činnosti návodné články
3. Doporučovat vašim skautkám či skautům některé zajímavosti k překreslení do jejich skautských zápisníků
4. Posílat sám či s oddílem zajímavé příspěvky a zprávy o vaší činnosti do redakce
5. Vysvětlit oddílu, že jednou budou svázané ročníky stejně vzácné jako ty z let minulých
6. Doporučit dětem, aby si časopis předplatily – to by pomohlo ustálit náklad
7. Vytvářet stránky časopisu ve vaší vývěsce, aby se i neskauti nalákali ke koupi
8. Jistě přijdete i na další možnosti

Na druhé straně pro ty, kteří s výše uvedeným zásadně nesouhlasí:

Časopis Junák je pro mnohé z nás tradice, která je zároveň i jistou raritou (viz výše). Tradice se vždy zhodnocuje časem. Zeptejte se kriticky sami sebe či druhých, kolik článků jste opravdu přečetli například v jednotlivých číslech Junáka z let 1968 – 69, tedy v době, kdy jste si časopis koupili. Možná zjistíte, že leccho jste si všimli podrobněji až v letech zá- kazu při nostalgickém či praktickém listování svázanými ročníky. Zkuste si podobný testík i s dnešními časopisy, které kupujete. Kolik stránek z jejich celkového počtu opravdu přečtete v Reflexu nebo v Mladém světě?

Otázka stále stojí buď – anebo. Buď budeme mít svůj dětský skautský časopis, který nám mnozí zahraniční skauti závidí a považují ho za projev kulturnosti našeho národa, nebo ne.

– Ža –

Návštěvník z Kanady nám do redakce přinesl na ukázkou přihlášku do skautského oddílu. Velmi prakticky nám připadá její formát a děrování. Vůdce či vůdkyně si ji vyplněnou založí do svého kroužkového zápisníku a je to. Pokud vás zarazí druhá strana – kolik informací o rodičích to chtějí! – nedivte se, v Kanadě funguje mezi oddílem a rodiči mnohem větší spolupráce.

Application For Membership

Please complete both sides of this form, sign it and return it to the leader:

I would like my son/daughter to become a member of the:

..... Beaver Colony
..... Cub Pack
..... Scout Troop
..... Venturer Company
..... Rover Crew

Name: Surname Given Names

Full mailing address: Code

Date of Birth: Day Month Year

School Attended: Grade

Religious Denomination:

Please list any special interests/skills of your child

.....

.....

Please make any comments about your child that the leader should know

.....

.....

* I grant permission for my child to become a member of Boy Scouts of Canada and to participate fully in all its activities

Signature of Parent or Guardian

Telephone Number

Date

Please See Reverse

Parental/Guardian's permission is necessary for applicants under the age of majority

You can contribute to the Scouting program. We have a fine group of parents who are willing to help according to their abilities. We invite you to add your talents and interests so that we may develop the best possible program.

Please answer the following as completely as possible

Father's Name
Mother's Name
Guardian's Name

1. What are your hobbies? Father Mother

2. What sports do you play?

3. What aspects of your occupation would be of interest to young people?

4. Are you willing to assist?
a) On a committee?
b) As a leader?
c) As an instructor?
d) Others?

5. Experience in working with young people
Education
Recreation
Sports
Youth Organizations

6. Please check categories you would be willing to help with:
☐ camp ☐ nature lore
☐ communication skills ☐ outdoor activities
☐ cooking/banquets ☐ science
☐ drawing/art ☐ singing/music
☐ dramatics/skills ☐ sports
☐ games ☐ swimming
☐ gardening ☐ transportation
☐ handicrafts ☐ woodworking

Other:

Your co-operation and assistance will be most appreciated.

ZAČÍNÁJÍCÍMU ROVERSKÉMU KMENI (1)

Milí roveři,

ve vzpomínkách se stále vracím ke dnům, které jsem strávil ve vašem kruhu i s celým oddílem na letošním táboře. Uprímně se vyznám, že to byl jeden z nejkrásnějších, kterých jsem se zúčastnil nebo které jsem navštívil. Rád bych se vám, oddílu, Amphorovi a místu mých skautských začátků odvděčil. A to je jeden z důvodů, proč jsem vám nabídl pomoc.

Vaši družinou začíná historie nového roverského kmene. Stojíte na začátku stezky, jak každý své vlastní stezky životem, tak stezky roverů – poutníků. Hledání té správné cesty je vlastní podstatou rovingu. Ve slově hledání je skryto to, co čítíte, že potřebujete v této fázi vašeho života – být aktivním spoluvůdcem vlastního růstu. Kdysi jsem se zamýšlel, co je cílem mé práce v oddíle, a jako závěr jsem si vytkl, že chci vychovat silného jedince. Nikoliv „supermana“, ale člověka mravně, morálně a myšlenkově silného. Takového, který by o jevech, které kolem sebe pozoruje, přemýšlel, hodnotil je a dělal závěry na základě svých vlastních měřítek. Mým úkolem jako vůdce je pomoci mu, aby tato měřítka byla správná. Jste nyní ve věku, kdy tato měřítka jsou formována do konečného tvaru. Svou činností se tedy snažte o praktické uskutečňování roverského hesla „SLOUŽÍM“ – sloužím společnosti i sobě. Kvalita celku je vždy dána kvalitou jednotlivců. (Jen na okraj: Sloužím neznamená posluhují.)

Jak organizovat činnost kmene? Je samozřejmé, že vnitřní život i činnost kmene je odlišná od činnosti oddílu, i když v něčem se budou vzájemně ovlivňovat. Čím začít? Každá lidská činnost, ať je sebeví složitá, má tři stupně – DISKUSI, ROZHODNUTÍ, AKCI. Pro jednoduchost – třeba návštěva kina: Napřed diskutujete, na který film jít, na základě této diskuse přijmete rozhodnutí a následuje akce – jdete do konkrétního biografu na konkrétní film. Zdá se to být jednoduché, ale máte jistě přátele, kteří dovedou i z této prosté věci udělat horor. Napřed se nemohou dohodnout, nakonec, když tak učiní, změni své rozhodnutí během cesty třeba třikrát. Proto mějte vždy tato tři stadia na paměti: DISKUSE je volná, ROZHODNUTÍ pevné a AKCE musí být dovedena až do konce.

Co je základem programu kmene?

Ve vašich podmínkách pravděpodobně tři věci: a) II. stupeň, b) spolupráce a společné akce s oddílem, c) vlastní projekty a akce kmene.

Abyste ovšem mohli učinit rozhodnutí, která budete schopni realizovat v časových i organizačních možnostech, je třeba sestavit časový plán alespoň na půl roku dopředu. Při sestavování plánu (kalendářní formou) vyjděte z rozhodnutí, jak často budete mít schůzky kmene a jeho vlastní výpravy, víkendové podniky. Nejvhodnější asi bude, když kmen bude mít schůzky jednou za čtrnáct dní a výpravu, víkendovou akci jednou za měsíc. Dále zařaďte do kalendáře předem určené oddílové akce, kterých se zúčastníte (tradiční podniky, mikulášská, vánoční, velikonoční výprava apod.). V tomto musí být váš plán koordinován s plánem oddílu.

Dalším krokem bude rozhodnutí o náplni programu. Za prvé uvažte, které body druhého stupně chcete během podzimu a zimy absolvovat. Může to být například Ochrana památek, Poštovní a telegrafní služby, Zdravověda, Semafor, Určení severu podle Měsíce, Souhvězdí, Ochrana přírody, Zimní táboření apod.

Zároveň se rozhodněte, kdy (termín), kde (klubovna, výprava, exkurze) a kým (sami, vůdce oddílu, pozvaný odborník) zajistíte jednotlivé body. Budete-li některé zajišťovat externě, určete, kdo za projednání bude odpovědný.

Spolupráce s oddílem bude záviset na plánu jeho činnosti – může jít například o přípravu hry, výrobu výcvikových pomůcek, přípravu tábora apod. Podle povahy jednotlivých akcí budou zajišťovány spíše jednotlivci nebo menší skupinky.

Co minim pod pojmem vlastní projekty a akce kmene? Ty by měly být výrazem zvláštnosti roverské činnosti. Jste plni energie, začínají se u vás vytvářet zájmy trvalejšího rázu a právě ty zájmové činnosti, které se vyskytují ve vašem kmeni, by měly najít své vyjádření v jednotlivých projektech a akcích.

Akce oproti projektu je taková činnost, která je časově poměrně krátká a nenáročná na přípravu – například návštěva výstavy. Když už jsem použil tohoto příkladu, chtěl bych poznamenat jedno: Návštěva by se neměla odyt jen prohlídkou obrazů. Na schůzce kmene by měla předcházet krátká promluva o umělcích, jeho tvorbě

apod. Po návštěvě by měla následovat diskuse, výměna názorů. Podle tohoto schématu dělejte vše.

Jaké zájmové oblasti se vlnovat? To záleží na vás. Je dost nepravděpodobné, že by se našla hluboká a trvalá oblast zajímavější celých kmen, i když se domnívám, že by to mohlo být třeba tábornictví. Ale proč by ten z vás, který se zajímá o architekturu, nemohl na jedné schůzce krátce pohovořit o architektonických směrech? V tom je princip, jak zájem jednotlivce rozšířit vhodnou formou na ostatní. Ne aby se to stalo jejich koníčkem, ale aby získali základní nebo zajímavé informace. Samozřejmě si nevystačíte sami. Proč tedy nepozvat na schůzku bytového architekta, aby vám pověděl něco o zásadách uspořádání interiéru, volbě barev apod. Nechápejte to, co jsem dosud psal, jako snahu vytvořit z kmene vzdělávací kroužek, to by vás jistě ne bavilo. O programových možnostech si promluvíme při nejbližším setkání, ale několik námětů předem.

Tábornictví:

Ohně – kritické posouzení vhodnosti různých ohňů pro jednotlivé druhy vaření a povětrnostní podmínky, totéž pro vaňče (plyn, lih, benzín)

Dřevo – výhřevnost jednotlivých druhů, množství popela a tvorba uhlíků a jisker

Vaření – sbírka zálesáckých předpisů, vaření bez použití nádob (alobal, horké kameny, popel, pece, rožně)

Stavby – archiv (náčrt, rozměry, spotřeba materiálu, postup)

Tábořiště – vhodná tábořiště v okolí a jejich evidence pro případnou výměnu s jinými oddíly v budoucnu, hodnocení tábořiště podle bodového systému

Zimní táboření – stany, záhraby, vytápění stanu, vaření ve stanu atd.

Krátce – Výzkumný ústav tábornický.

Různé jiné náměty:

Porovnání starých map (speciálky, hist. mapy) se současností

Historie městského znaku

Orientální sport

Základy stolnicení – pozvat starší skautky

Krátký film o některé výcvikové disciplíně

Výroba cvičného panáka pro dýchání z úst do úst

Vlastní meteorologická stanice

Čtení knihy na pokračování

Základy horolezecké techniky (jištění, slaňování atd.)

Magnetofon – lovci zvuků

Exkurze všeho druhu

Jednoduše – od architektury po zoologii – dle zájmů kmene. Nezapomeňte na jedno – o všech výsledcích si veďte dokumentaci, i o tom, co se nepovedlo.

Tož to by bylo zatím vše. Je to dost obecné, ale přistě už budeme hovořit na základě vašich konkrétních představ. Nezapomeňte poslat plán vaší činnosti.

Zatím mnoho zdaru, váš Ren.

Jak si skauti vydělávají

„Kterí skauti?“ tážete se asi po přečtení titulku. „Skauti všude na světě kromě Československa,“ zní odpověď. Opravdu je to tak. Naši Junáci dostávají peníze ze všech stran: na klubovny, na vybavení, na tábory, zkrátka skoro na všechno. V cizině je to ale docela jiné. Tam skautům nikdo nic pro švandu králíkům nedá.

Za příklad si vezměme skauty v Kanadě. Představme si, že by si rádi koupili stany, míč a krojové označení. A tak by se vydali ke starostovi města či nějakému ministrowi, že jako by na to chtěli nějaké peníze. Pan starosta či ministr by se určitě ještě dvakrát zeptal, co že to vlastně chtějí, to aby se ujistil, že se mu to jenom nezdá ve snu, a pak by se asi moc nasmál. Ovšemže by jim nedal ani cent. To nesmí, protože veřejné peníze nelze rozdávat pro soukromé potřeby. Dal by jim ale radu: „Když potřebujete peníze, tak si je běžte vydělat!“ K takovému setkání ve skutečnosti nikdy nedojde, protože každé malé vlče dobře ví, že by od pana starosty, ba ani ministra nic nedostalo, a tak raději hned přemýšlí, jak si potřebné peníze vydělat.

Skauti už vyzkoušeli nespočetné způsobů, jak přijít k penězům pro oddíl či smečku. Tak na podzim prodávají všichni skautské kalendáře – sousedům v domě, příbuzným, spolužákům i chodcům na ulici. Příjem není nikterak závratný, ale téměř jistý.

Jinou podzimní tradici je Jablkový den. Při něm se nejlépe uplatní malá roztomilá včlata a ještě menší bobčiči. Od farmáře nakoupí několik beden pěkných jablek, doma je omyjí a krásně nablýskají flanelem. Na stopku upevní malý lísteček se sdělením, že každý, kdo si jablko koupil, podpořil tu a tu včláckou smečku, a samozřejmě s velkým DĚKUJEME! V sobotu vyrazí s nablýskanými jablčky do ulic a prodávají je. Obvykle kus za jeden dolar. Nejen lákavý vzhled jablek, ale hlavně neodolatelné úsměvy v chlapeckých tvářích přesvědčují chodce, aby si jablíčko koupili.

S tímhle pouličním prodejem je to tak, že prodávát se dá skoro všechno. V každém čísle skautského časopisu najdete řadu nápaditých nabídek od firem. Tak jedna smečka využila velikonoční nálady, nakoupila čokoládová vajíčka a zajičky a vyrazila do ulic. Vyrobcе jim nechal natisknout speciální obaly, na

nichž stálo, že tímto prodejem si vydělává ta a ta smečka. Za tři půldny vydělali chlapi patnáct set dolarů.

Ne vždy to však dopadne tak dobře. Jeden oddíl skautů vsadil na bramborové lupinky. Nakoupili auto lupinků a po večerech chodili od domu k domu, zvonili na byty a nabízeli je. Nepodívali se však, za kolik prodávají lupinky okolní obchodníci, a nasadili příliš vysokou cenu. Lupinky nešly na obdyt a oddíl prodával nemluvě o žaludcích zkažených z neprodaných lupinků. To je však neodradilo, neboť i s prodělkem se musí v obchodě počítat. Při příští akci si to zase vynahrádili.

Další oddíl již léta prodává hnůj a nemůže si tento nápad vynachválit. Lidé ve velkém městě jsou rádi, že si mohou sáček hnoje koupit. Takle akce musí být pečlivě připravená a musí mít bleskový průběh. Nejdrive je nutno obtelefonovat stále i nově získané zákazníky s tím, že tu a tu sobotu se hnůj bude rozvážet, a kolik že by si ho letos vzali? V sobotu ráno přiveze farmář fůru hnoje někomu ze skautů na dvorek. Chlapci okamžitě začnou plnit igelitové sáčky a roveři je rozvážejí k zákazníkům. Na večer je dvorek opět čistý a v oddílové pokladně o pár stovek víc. Co byste tomu řikali vy, skauti z Prahy a ostatních velkých měst?

To je tedy několik příkladů ze života kanadských skautů. A nyní to nejzajímavější. Uhodli byste, kdo je za vydělávání peněz pro oddíl či smečku odpovědný? Kdo vše vymýšlí, organizuje, kdo uzavírá smlouvu s dodavatelem, přiváží a rozděljuje zboží, stará se o peníze? Rodiče chlapců! Ano, rodiče každého chlapce jsou podle pravidel kanadských skautů povinni starat se o zdárný chod a rozkvět oddílu či smečky. A to na prvním místě znamená sehnat nějaké peníze. A nevěřili byste, jaká dobrá parta se může z rodičů po několika takových akcích stát. Možná, že i u vás by bylo možno tenhle způsob zvest.

Jak vidíte, skauti v cizině si nejenom hrají, ale mají také docela vážné starosti, když chtějí, aby jejich oddíl fungoval. Při vydělávání peněz se ale také mnoho užitečného naučí: jak jednat s lidmi, jak lidi přesvědčit, jak být zdvořilý, jak překonat nesmělost. Naučí se znát cenu peněz a poznají, že bez práce nejsou koláče. To vše se jim bude později znamenitě hodit v praktickém životě.

Na české skauty tohle také čeká. Páni starostové či ministři nebudou do nekonečna rozdávat štědré dotace. A tak neotálejte a vyzkoušejte si, jak byste obstáli vy – zkusíte si také vydělat peníze pro oddíl sami. Fantazii se při tom meze nekladou. Kdo začne dříve, získá rychleji zkušenosti, výnosné zdroje i zákazníky. Oddily a smečky, které se o sebe nedokáží samy postarat, budou mít zanedlouho moc těžký život.

Tak tedy mnoho zdaru a dobrých výdělků! Jifi Navrátil – Cyrano, Vancouver, Canada

Výchova děvčat ke vkusu

Proč se nám zdají práce staré paní učitelky nemoderní a proč jsou práce stářického výtvarníka nové a krásné?

Stará paní učitelka zná spoustu výtvarných technik, ale používá jich jen ve složení a kombinaci materiálů, jak se tomu kdysi učila. Výtvarník také používá prastarých technik, ale kdyby maloval stejně jako v mládí na akademii, nikdo by ho neznal. V jeho díle nestačí rutina, člověk tam musí cítit jeho hledání, cit a srdce.

Proto se nám líbí výklady Dila a Uvy, protože tam pracují lidé s řemeslnou dokonalostí a znalostmi technik staré paní učitelky, ale také s citem a srdcem.

Proto se nám líbí výkres pětiletého dítěte, které tvoří své dílo se zaujetím a láskou, a klidně řekneme, že neumí kreslit dítě ze školy, protože kreslí povinně a bez osobního zaujetí.

Proto jediný samorost, který jsme si upravili samy, má cenu, kdežto koupený, moderní, nalakovaný do bytu nepatří.

Zde se dotýkáme otázky kýčů. Věk vyrobená s řemeslnou pečlivostí a láskou není nikdy kýčem, ať je to pouzdro na brýle, ubrus, soška, obraz, klíč, ale je věc kýčem odbytá, „nasekaná“ jak na běžícím pásu – dečky z umělých hmot, „tepané lampy“, obrazy „jako moderní“, sošky „jako živé“.

„opravdové samorosty“, ale i rádio v přepychovém obalu samý kov, ale špatné hračky.

Moderní řetěz na krk z eloxovaného hliníku není kýč. Ale musím vědět, k čemu ho mohu nosit. Drahé boty mohou být krásné samy o sobě, ale ve složení s ostatním oblečením mohou působit nevкусně.

Za jednu besedu vás nemohu naučit výtvarnému citění a vy to nemůžete „naučit“ svůj oddíl. Ale jednu radu vám mohu dát: dívejte se kolem sebe, zajímejte se o dějiny umění, o architekturu, nábytek, výtvarné umění. Sbírejte obrázky, fotografie, zkuste různé techniky ručních prací, ale rozlišujte mezi uměním a brakem. Smysl pro krásu musíte uplatňovat i v péči o svůj zevnějšek, jak v péči o tělo, tak o oblečení. Váš zjev nesmí budit poznámky „na tu bych chtěl čekat, než se vystrojí.“ Stejný smysl pro krásu musíte uplatňovat i při zařizování svého bytu. K vytvoření útulného domova nebudete potřebovat obvyklý nejmodernějšího typu, rakovskou kuchyň za tuzexové bony, ani záclony z Drážďan a pravé „peršany“.

Do každého svého slova a činu vložte svou pravdivost, skromnost a lásku. Staňte se dobrou ženou našeho národa a vaši synové a dcery budou stejné jako vy. Wapemekchi

 World's Finest
\$2.00 Le Meilleur au Monde
AMANDES CONTINENTAL® ALMONDS
Made especially for *travail spécialement pour*

**132ND ST. JOHNS
CUBS & SCOUTS**

Thank you for your support

Na zakázku vyrobený obal na velikonoční čokolády

KOEDUKACE

Dnes se hodně mluví o koedukaci, jejich výhodách i nevýhodách či záporech. Protože jsem nyní v situaci, kdy mám koedukovaný oddíl, a přitom jsem prožívala v sedmdesátých letech program v dívčím oddíle, píšu tento článek.

1. V oddíle jsou zrakově postižené děti, které chodí do speciální školy, takže se mi například z poloviny jedné páté třídy utvořil základ družiny skautů a skautek. Děti se znají ve všech situacích, odpadá dlouhodobé seznamování, jsou spolu sžitě. Pro některé činnosti je to neocenitelná výhoda, jenže: nevýhoda se jmenuje *ponorková nemoc*. Spolu ve třídě, spolu v družině a jeden konflikt je schopen narušit schůzku. Těžko se mi pak zjišťuje v panujícím dusnu, co je příčinou nepohody. Kdyby děti šly do chlapeckého či dívčího cizího prostředí, konflikt by nepokračoval se všemi důsledky.

2. Druhá výhoda i nevýhoda je právě v koedukaci samé. Při některých hrách je nutné, jestliže se dívky snaží před chlapci a naopak. Ale v programu to občas velice ruší, protože kde chlapci ještě projevují touhu po tajemnu a romantice, tam se 11-tiletá slečna díví, proč se vůdkyně snaží říkat při hře ve Stínadlech autům „Obrněný vont“ a nechápe. V takovýchto případech se těžko hledá poklad ve vnitřní Praze, těžko se hraje hry „Na jako“. Ale když už se chytí všichni, pak se atmosféra naopak zdvojnásobuje a bojuje se o to víc.

3. *Tvorba programu* je pro chlapce a dívky rozdílná. Přesto se nikdo nesmí na schůzce nudit. Já to řeším tak, že provádíme „dvojkolejně“ tentýž program (jinak zpracovaný) a schůzku pak končíme hrami chlapci kontra dívky. S chlapci dělá program rádcé (8. třída) a já si vyhražuji čas pro dívky, protože žádné z nich není ještě 12 let. Tímto způsobem najíždím na družinový spisovatel chlapeckých družin v koedukovaném oddíle.

4. S vlčaty a se světluškami není problém, ale ve smíšeném oddíle se mohou tvořit „nenápadné party“ vyzrálějších divků, které si vezmou „do prádla“ nějak slabšího chlapce (ev. další varianty téhož problému). Tohle řešit není žádný med a vše by odpadlo v čistě chlapeckém nebo dívčím oddíle, kde jsou „zbraně rovnocenné“.

5. *Nácvik na různá vystoupení*: Když chcete nacvičit tanček se světluškami, vlčata se přinejlepším nudí a usklíbují.

Otázky názory diskuse...

Když si chcete povídat o technice apod. s vlčaty (skauty), není to vhod světluškám (skautkám), které říkají: „Copak jsem kluk, abych...“ Takže jedna i druhá skupina je o něco ochuzená, a připočítáte-li hendikep dětí, okruh činnosti se zužuje.

6. Vlčata a světlušky rozezpíváte na společné schůzce, ale skauty a skautky, zvl. ve vyšších třídách? Vážně další důležitá složka ve skautské výchově.

7. *Hygiena*: vznikají dost svérázné problémy a situace výkladu, a to jen proto, že se něčemu musíte vyhýbat a něco musíte balit do vhodných slov.

8. *Nácvik první pomoci*: problémy při nácviku, aby nevznikaly nevhodné situace. Co by šlo řešit jednou soutěží v chlapeckém oddíle, musíte řešit třeba celou schůzku. Při takto zaměřené schůzce se ale poznání prohloubí a lépe zapamatuje.

9. *Vzájemné vztahy*: v koedukovaném oddíle naopak vznikají podmičky pro vzájemnou toleranci a úctu. Dívky i chlapci se musí učit činností, které by jinak neprobíhaly.

10. *Zákon, heslo, slib, příkaz*: u skautů a skautek jednoduché, ale na schůzce mladších je možné slyšet: tohle je pro vlčata, světlušky budou malové; apod. Stejně poslouchají všichni všechno. Pak je zcela normální, že světluška zná vlčácký zákon a slib a svůj světluškovský příkaz. Variant je hodně. Pro tyto skupiny dětí musím mít po ruce stezky, protože se pro probíhající změny nemohou vše naučit zpaměti. Tím, že musím mít stezky, odpadá procvičování zákona apod. ve hrách ke škodě dětí, protože zvláště v této kategorii je zákon apod. třeba důkladně procvičovat.

Vše chce svůj čas a já doufám, že z mého nynějšího oddílu vzniknou dva: dívčí a chlapecký, anebo získám jednoho vůdce, abychom mohli vést náš oddíl na dobré úrovni a nemuseli oddělovat děti, které jsou na sebe zvyklé. První tábor máme před sebou, takže po táboře budu o další zkušenosti bohatší.

Hana Ronová – Šaman

BUĎ PŘIPRAVEN na nezaměstnanost

Přechod našeho hospodářství na tržní podobu je provázen vznikem nezaměstnanosti. Ve zvýšené míře se projevuje u mládeže vstupující do zaměstnání po ukončení vzdělání (ať již učňovského, středoškolského či vysokoškolského). Jen pro orientaci: K 1. 4. 1991 bylo u nás bez zaměstnání cca 7,4 % mladých lidí, kteří v minulém roce absolvovali školy. Nemůžeme sice nahrazovat státní orgány, ale přece jen se musíme s touto problematikou zabývat, neboť se může dotýkat mnoha roverů či mladších činovníků.

Co víme o důsledcích nezaměstnanosti mládeže?

a) Mladí lidé, kteří se neuplatní v práci, nezískají pracovní návyky, rychle demoralizují a dostávají se na životní smetli (alkohol, drogy, sexuální nevázanost, kriminalita zprvu drobná, ale později se prohlubující). Po nějaké době (1 – 2 roky) ztratí jakýkoliv zájem o práci, a i když se jim nabízí, většinou ji odmítají a trvale zůstávají nezaměstnaní. Pohybují se i nadále na okraji společnosti a bez perspektivy.

b) Nezaměstnanost dospělých má dopad i na jejich děti. Snižuje se životní úroveň rodiny, která přestává plnit svou funkci ekonomickou i výchovnou. Děti od určitého věku si to uvědomují a objevují se negativní postoje k rodičům, a to hlavně k otci. Je považován za neschopného postarat se o rodinu, ztrácí autoritu a krizi rodiny se prohlubuje. Děti rodinu mnohdy předčasně opouštějí a stávají se z nich asociální jedinci. Pokud později uzavřou manželství, bývá většinou

nezdařené a jako vychovatelé vlastních dětí selhávají. Tím se dále prohlubuje i morální krize celé společnosti.

Tyto skutečnosti bychom měli mít na paměti a uvažovat, co skauti mohou užitečného vykonat. Soudím, že jsou před námi dvě cesty:

a) *V rámci skautské organizace*:

- Učit děti, že v životě se budou muset mnohdy requalifikovat, a že tedy ukončením školní docházky nekončí vzdělávání. Metodicky je účelné se snažit, aby naše činnost nebyla stereotypní – třeba obměňovat táborové stavby, hry i program, strukturu schůzek i vyletů a dětem občas zadávat úkoly zcela neobvyklé.

- Aktivně a co nejrychleji hledat pomoc pro ty, kteří se dostanou do nesnázi při vstupu do zaměstnání či při výpovědi po krátké době práce. Mohl by to být vhodný program i pro oldskautské kluby.

- Sledovat, zda rodiče některých dětí nemají potíže. Dětem pak věnovat taktně a záměrně větší pozornost, hodně je zaměstnávat, ale i systematicky je povzbuzovat a oceňovat. Budou zřejmě potřebovat jistou oporu, kterou jim dobře fungující oddíl může poskytovat.

b) *Mimo skauting*:

Vznikají okresní konzultační střediska, která ve spolupráci se školskými úřady a s úřady práce se mají starat o umístění mladých lidí a o organizaci rekvalifikačních kursů (např. jazyková příprava, počítačová gramotnost, účetnictví, méně náročné profese v bankovníctví aj.). Navazme s nimi kontakt a podle místních podmínek a našich sil nabídněme pomoc.

Mějme na paměti, že pokud se nepodaří odstraňovat nezaměstnanost mládeže, prohloubí se zákonitě morální krize jak mladých lidí, tak i celé společnosti. Hledáme proto i my cesty, jak pomoci!

Václav Břicháček

Co se stalo na závodech světlušek?

Největší údiv budí v zahraničí, že jsme byli schopni tak brzy po dvacetileté přestávce obnovit práci oddílů. Ale to se diví jen ti mladší. Ti starší se diví ještě více, protože vědí, že jsme před dvaceti lety – tedy po první dvacetileté přestávce – měly na obnovu hnutí čas jen od jara 1968 do 1. září 1970. To nebylo mnoho na to, abychom nadchly nové sestry a povzbudily k činnosti ty, které zakusily naši „velkou hru“ třeba jen jako světlušky.

Za dva roky naší nové existence jsme popsaly už různými úvahami mnoho papíru. Na pomoc novým oddílům připravily jihočeské lesosko-lačky k rozmnožení materiálu náčelnictva, vydávané před dvaceti lety Aničkou Moravcovou a Majkou Černou.

Hůř to dopadlo s texty pro přípravu vůdcovských zkoušek. Autoři a autorky těch starých buď zemieli, nebo je neupravili pro přetištění. Některé vedoucí tedy získávaly vědomosti na lesních školách, ostatní se zachraňují různými rozmnožovanými materiály místními.

A do té spokojenosti, kterou v nás budí obdiv našich zahraničních návštěvnic, přijde najednou rána.

Na okresním závodě světlušek vyhraje na celé čáře jedna šestka. Při hodnocení se přijde na to, že vítězné světlušky nemají ani v propozicích předepsanou hvězdu, ba dokonce ani slib. A je zle.

Kde se stala chyba?

Předně v nedokonalé organizační přípravě závodu. Děti bez splnění předepsaných podmínek neměly být k závodu připuštěny.

Jenže tímto konstatováním nemůžeme skončit. Chyba je mnohem hlubší a jde opravdu k základu skautské metodiky.

Jak se mohlo stát, že šestka připravovaná na závody neměla slib ani předepsanou hvězdu?

Nevím, jak stará byla vedoucí tohoto roje, že pro přípravu na závody opomněla to hlavní – slib.

Za chybu naší pokládám to, že jsme se nevraceli ze strachu před opako-

váním „samozřejmostí“ k základním prvkům skautské práce. Zapomněly jsme, že nové sestry, které ještě nebyly na lesní škole, nemusí vědět, že schůzka není školní vyučování nebo hodina sportu. Nemusí vědět, že se na schůzce nezkouší. Že neustále bodování už není považováno za stimulaci k vyšším výkonům. Že se naopak zdůrazňuje vytvářet v družině i v oddíle pocit radostného uvolnění. Že se množí hry, kdy není vítězů, ale zato si všichni zahrají. Řekneme, že toto jsou nové prvky. Ale práce se stezkou není nová, naopak hodně stará. Mám obavy, že tak stará, že jsme zapomněly upozornit na to hlavní:

stezka není družinovým plánem, který se plní bod za bodem, týden po týdnu. Naučíš se, odříkáš, dostaneš podpis. Naučíš se, předvedeš, dostaneš podpis.

Stezka je rámcovým seznamem vědomostí a dovedností pro určitý věk. Vedoucí s rádkyněmi při tvorbě programu zařazuje jednotlivá témata podle toho, jak se hodí do programu. Nebudete přisívat knoflík, když bude počasí pro nácvik kreslení situačního plánu a nebudete se učit znát léčivé rostliny podle atlasu v prosinci. Pražský oddíl nemůže vyběhnout na schůzku ven jako oddíl, jehož středisko má k dispozici hřiště, nebo dokonce na dosah volnou přírodu. Nerada se vymlouvám na „deformace“ posledních let, ale řekla bych, že opravdu systém oddíl – třída i se školními metodami nám mnohde přežívá.

Kdyby vůdkyně těch výborných světlušek, které pro nesplnění podmínek závodu „spadly“ i přes svůj

výkon na poslední místo, cítila po skautsku, nezapomněla by na výletě nebo na schůzce za přítomnosti rodičů světlušekám složení slibu umožnit.

A nepotvrzení splnění hvězdy? Vždyť ty její světlušky uměly daleko víc a hvězdu si zaslouhovaly! Jak se mohlo stát, že ji neměly potvrzenou? Nechci pátrat dál a dozvědět se, že ve středisku neřídí výchovnou práci dívčích oddílů výchovná zpravodajka střediska. Ale kdyby to šlo, setkala bych se ráda s těmi zklamnými dětmi. Doplatily na naše dlouhé přerušení práce a odumřelé chápání systému skautské výchovy. Doplatily také na to, že přílišným teoretizováním a snahou o proklamovanou modernizaci výchovy jsme opomněly zdůrazňovat základní „poučku“: skauting je hra!

Zde se nezkouší! V hrách nebo na výletě vůdkyně přece pozná znalosti členek svého roje nebo oddílu a při slavnostní schůzce pouze vyhlásí, kdo splnil podmínky pro získání určitého odznaku.

A tak končím tuto všední a pro mnoho vůdkyň nic nového neříkající poznámku prosbou:

Domýšlejte svoje programy činnosti tak, abyste i vy i „vaše děti“ nacházely ve skautingu jen radost, jako to bývalo za našeho mládí.

Vlasta Macková

Pozn. red.: Proč na to doplatily světlušky? Co si asi pomyslely? Je to skautsky spravedlivé? Ony přece byly k závodu připuštěny a vyhrály ho. Jak říká sestra náčelní, chyba je v nás, dospělých. Pak za ni ale nemají pykat děti.

Mělo to asi dopadnout jinak – nediskvalifikovat nejlepší, ale promluvit si s jejich vůdkyní a vysvětlit jí vše tak, aby pochopila. Ona bude přece se světluškami dále pracovat!

Světový odznak a vlajka skautek

Světová organizace skautek WAGGGS oznámila, že přetvořila světový odznak a vlajku, aby lépe odpovídaly vývoji našeho hnutí.

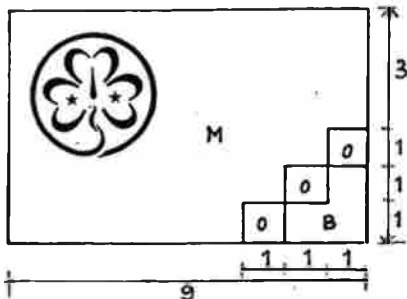
Symbolika: Tři listy trojlístku znamenají tři body skautského slibu. Plamen je plamenem lásky a lidskosti. Kompasová střílka ukazuje správnou cestu. Dvě hvězdy symbolizují skautský slib a zákon. Kruh kolem znaku naznačuje velikost naší organizace.

Podkladová barva znaku je modrá, č. barvy Pantone (R) 300 U, obrysy znaku jsou oranžové, č. barvy Pantone (R) 137 U.

Světová vlajka: Tři oranžové kostky posilují tři body skautského slibu. Bílé pole symbolizuje naši oddanost míru. Zbytek pole je modrý.

Odznak i vlajka nabyly platnosti 9. května 1991.

red.

V pozadí většiny skautských her je soupeření. Chceme vyhrát, být první (nebo alespoň nebyť poslední), překonat ostatní, prokázat své dovednosti i schopnosti. Mnohé hry mají v sobě prvky agrese, která je sice pravidly většinou regulována, ale může přesto přerůst v nekontrolovatelné projevy nepřátelství. Vidíme to často ve sportu, ale můžeme podobné projevy vystopovat i v našich oddílech. V běžných dětských hrách vidíme řadu prvků válečnických (stává se opevnění, pořádají se pozemní i vodní bitvy, přepadání druhých skupin aj.). Je to zcela pochopitelné; bojová nálada odpovídá určitému věku, ve kterém dítě potřebuje přebytnou energii a skrytou agresi vybit. Souvisí s tím často i nevhodné chování vůdce, který pěstuje autoritativní styl vedení a podněcuje tvrdé hry. Objevuje se i výsměch poraženým, a co bývá výchovně nejspornější, jsou tvrdé a bohužel i ponižující tresty „provinilců“. Jindy se najde chlapec, který obvykle prohrává, a jeho sebevědomí je podlamováno.

Ve světě se stále více uvažuje o výchově k nenáslí, ke spolupráci, k hledání společných cest, k tlumení agresivity či k vytváření vzájemných dohod. Ve skautské literatuře se objevuje pojem výchovy k míru (tento pojem byl u nás bohužel značně diskreditován formálními akcemi), která by měla být právě u dětí co nejintenzivnější. O teoriích agrese v dětském věku i o tom, jak ji překonávat, budeme uvažovat někdy jindy. Dnes chci uvést jen několik námětů, jak z bojové hry je možno učinit hru přátelskou či mírovou. Většina z nich je již vyzkoušena s kladným výsledkem.

Každá hra je jistým modelem skutečnosti. Napodobujeme v ní svět, který se stává dětem prostřednictvím hry pochopitelnější. Formy jednání, které se dítě ve hře naučí, se pak přenášejí i do běžného života. Získá-li zkušenost, že ve hře je možno šidit, bude šidit i později a jinde; zjistí-li, že tvrdé sebeprosazení a jistá bezohlednost v soupeřivé hře vede k cíli, bude se tak chovat i mimo hru. Mentalita „ostrých loktů“, podrazů či teorie, že kdo udeří první, má výhodu, není člověku dána, ale vytváří se životními zkušenostmi. Mějme to vše na paměti ve chvíli, kdy hry připravujeme, ale také hodnotíme průběh a výsledky.

Zkusme nyní uvažovat o několika netradičních námětech:

Tradiční *přepadání táborů*, které často mívá formy nepřátelské, může mít i formu „mírovou“. Zkusme se v noci připlížit co nejbližší k „nepříteli“ a překvapit ho koncertem – třeba i s využitím improvizovaných nástrojů typu lžice – ešus. Anebo ještě lépe: zkusme se připlížit do tábora a u stožáru zanechat nějaký dar spolu s pozdravem – jistě nám to zkusi časem oplatit!

Existují hry, kdy celý oddíl usiluje „jako jeden muž“ o podání určitého společného výkonu. Tak třeba *táborový maratón*. Poblíž tábora vytyčíme okruh 500 m a v daný okamžik na něj všichni současně vyrazí (od vůdce až po poslední vlčce). Pouze jeden člen je osvozen: bude počítat proběhnuté okruhy. Všichni během po okruhu co nejrychleji stále dokola, až dohromady urazíme 42 km. Je-li nás dvacet, pak tedy každý v průměru uběhne něco přes 2 km. Někdo třeba dokáže oběhnout okruh pětkrát, jiný jen dvakrát, ale dohromady musí být oběhnuto 84 koleček. Měříme čas, jak dlouho nám to trvalo, než oddíl uběhl ma-

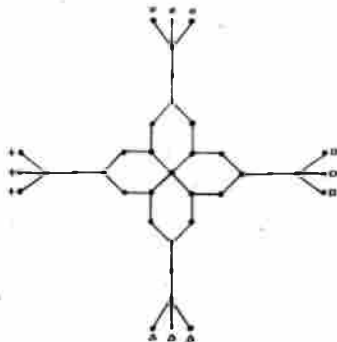
PŘÁTELSKÉ HRY

ratón. A za týden zkusíme hru znova a zjišťujeme, zda jsme se zlepšili. Totéž můžeme zkusit na kolech – třeba 555 km na trati dlouhé 5 km. Někdo ujede okruhů 10, jiný 5, ale všichni dohromady najedou stanovenou vzdálenost. Přitom se vzájemně povzbuzujeme a případně i podporujeme ty, kterým dochází síla.

Jinou variantou jsou *skoky z místa do dálky*, kdy další skáče z místa doskoku předchozího. Všichni se střídáme a zjišťujeme, kolik skoků potřebujeme k tomu, abychom se dostali na druhou stranu louky apod. Každý opět přispěje dle své síly, vzájemně si fandíme, silnější „táhnou“ slabší – a tak vzniká zkušenost spolupráce „nás všech dohromady“.

Zkusme si *deskovou hru* – dá se hrát i na louce a místo figurek se pohybují jednotliví skauti. Jedno z možných schémat pole, na kterém se hraje, je nakresleno. Cílem je dostat všechny 3 figury na protější stranu – hrají 4 skupiny. Postupuje se vždy o jeden krok dopředu (nelze couvat ani jít do strany – pouze přímo či šikmo vpřed). Žádné pole nesmí být obsazeno dvěma či více figurami. Jestliže některé mužstvo již nemůže ani jednou figurou táhnout, pak je to chyba ostatních. Všechny figury, které blokují postup, dostanou minusový bod. Tedy snahou není protivníka zastavit, ale umožnit mu cestu! Hra končí, když jedno družstvo má všechny figurky v cíli. Ostatní družstva za každý další tah dostávají minusový bod a vyhrává družstvo, které jich nasbírá nejméně.

Vyplatí se tedy spolupráce a dohoda o postupu, při kterém mám sice na mysli

svůj cíl, ale hledám koordinovaný postup s ostatními. Jestliže se však vzájemně zablokuje tak, že nikdo z nás již nemůže táhnout, pak jsme všichni prohráli!

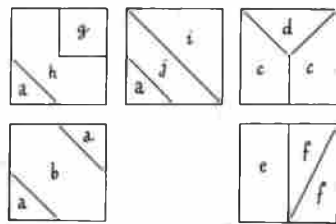
A teď trochu hry s představivostí a spoluprací: *SBH Spolupráce bystrých hlavíčků*. Hraje 5 osob a každá má z několika prvků sestavit čtverec – pro všechny stejný velký (třeba 10 x 10 cm).

Vůdce má předem připravený materiál. Půl stejně velkých čtverců z tvrdšího materiálu rozstřihá či rozřeže dle nakresleného schématu (pozor na přesnost – dílky

označené stejnými písmeny musí být skutečně stejně velké!) Každý účastník dostane v obálce několik prvků podle následujícího rozpisu:

hráč A dostane prvky i, h, e
hráč B dostane prvky a, a, a, c
hráč C dostane prvky a, j
hráč D dostane prvky d, f
hráč E dostane prvky g, b, f, c

Pravidla: Nikdo nesmí mluvit. Nikdo nesmí nijak signalizovat druhým, co by potřeboval či co by někomu mohl nabídnout. To, co nepotřebuji, mohu dát do „skladu“ uprostřed stolu či bez mrknutí předat jinému hráči. Ze středu si mohu sám vzít, co chci. (Půjde to nejrychleji, když všichni dají do skladu nepotřebné prvky a tím vyvolají možnost výběru, a tedy vlastně spolupráce.) Hra končí, až všichni hráči sestaví svůj čtverec. Po skončení můžeme analyzovat své pocity – třeba, když vidím, jak soused nemůže pochopit, co potřebuje, a mně je to jasné – nebo naopak, když sám si nevím rady apod.

(Obě poslední hry jsou z podkladů německých skautů VCP – Verband Christlicher Pfadfinderinnen und Pfadfinder.)

Zajímavé mohou být hry, kdy každý závodí „sám proti sobě“. Vyhrává ten, kdo se proti minulosti nejvíce zlepšil. Vyhrát při tom může i ten nejslabší, který měl větší „rezervy“. Můžeme třeba sledovat počet bodů v Kimovce, rychlost běhu, rozeznání květin aj.

Jindy můžeme na táboře zadat družinám úkoly, které sice nemají charakter závodů, ale cvičí jistou sociální obratnost v jednání s lidmi. Třeba v okolních vesnicích najít staré lidi a nechat si od nich něco vyprávět – třeba jaká byla škola, do které chodil, kdo sázel lípy na návsí, jaké to bylo před válkou apod. Po domech mohou chodit i dvojice a nechat si od dospělých něco nakreslit nebo vyprávět na předem stanovené téma – třeba: čeho jsem se jako dítě bál, z čeho jsem měl v poslední době radost apod. Může z toho pak vzniknout „táborová čítanka“ či číslo oddílového časopisu.

Občas je možné hrát i hru pro „všechny skautky a skauty“. Patří sem akce, které probíhají po celé republice, jako Betlemské světlo, Den Země apod. Na těchto činnostech se podílí mnoho lidí. Nevidíme se sice, ale jsme si vědomi, že děláme cosi podobného, užitečného a prospěšného. Zde pak vznikají pocity sounáležitosti a přátelství s řadou neznámých, ale přece blízkých – agrese mizí, aniž si to uvědomujeme.

Václav Břicháček
Kresby – rak –

Proslulá kniha H. D. Thoreaua vyšla v Americe roku 1854. První její překlad do cizího jazyka je německy a hned po něm následoval roku 1902 překlad do češtiny pořízený Zdeňkem Frantou. Od té doby vyšla kniha v Čechách ještě třikrát, naposledy však roku 1949 (tehdy s kresbami Rudolfa Růžičky).

WALDEN

aneb

Život v lesích

Dnes, po více než čtyřiceti letech, se nám dostává do rukou zcela nový, moderní překlad Josefa Schwarze. Walden se mezitím stal známým po celém světě, u nás byl podle něho dokonce kdysi nazvána celá edice.

Henry David Thoreau (12. 7. 1817 – 6. 5. 1862) byl jedním z prvních ekologů v pravém slova smyslu. Ve své knize *Maine-woods* upozorňuje například na neregulované, bezhlavé těžení dřeva na kanadsko-americké pomezí spojené s velkou devastací přírody. Jeho snahou bylo

přírodu nejen chránit, ale i pochopit nikoliv pouze v přírodovědeckém slova smyslu, nýbrž také jako prostředí ovlivňující fyzický i psychický život člověka. V době rozvíjejícího se amerického průmyslu upozorňoval na lidskou nezájem vztahu k přírodě a sám dokázal, v jak skromných podmínkách lze prožít šťastný a spokojený život.

H. D. Thoreau se proslavil knihou *Walden*, jeho dílo však čítá na dvacet objemných svazků. První jeho knihou byl Týden na řekách Concordu a Merrimacku (1849), ve které popisuje cestu ve člunu po těchto novoanglických řekách. Vykonal ji se svým bratrem Johnem v roce 1839. V knize *Lesy v Mainu* (1864) líčí své výpravy do jezerní oblasti. Podnikl je v březové kánoji s indiánským průvodcem během několika let. Do češtiny bylo ještě přeloženo několik jeho esejí, které vyšly v roce 1925 pod společným názvem *Toulky přírodou a pohledy do společnosti*.

Zakladatelé skautingu dobře znali dílo H. D. Thoreaua a mnohé jeho myšlenky pojali do idejí skautského hnutí. Walden aneb Život v lesích by měl každý starší skaut a milovník přírody znát. Pokud byste knihu nemohli sehnat, objednejte si ji přímo u vydavatele – nakladatelství Odeon, Na Florenci 3, 112 56 PRAHA 1. A neváhejte – náklad je velmi nízký a další vydání v nedohlednu.

Šel jsem do lesů, poněvadž jsem chtěl žít s rozmyslem, střetnout se s pravou podstatou života a hledět, zdali bych se nemohl naučiti tomu, čemu mě naučiti může, abych si v hodinu smrti nemusil říci, že jsem vlastně nežil.

Během snídaně připlulo na vzdálenost patnácti metrů hejno dvanácti dospívajících černě zbarvených kachniček hoholů, chvíli brouzdaly sem tam, pak se schoulily těsně k sobě do půlmetrového kruhu, načech velmi elegantně v dlouhé řadě odpluly pryč.

Při pohledu k severu se zdálo, jako bychom vplouvali do velké zátoky a nevěděli jsme, jestli musíme odbočit až k nejzářšímu výběžku, který vidíme, nebo jestli najdeme nějaký průjezd blíž k pevnině. Indián i já jsme oba nahlédli do mapy, ale nemohli jsme určit naši přesnou polohu, a ani pomocí dalekohledu se nám nepodařilo najít nějakou průrvu ve vzdáleném pobřeží. Překvapilo mě, že Indián neví, kudy plout dál; vzdýr tvrdil, že zná jezero velmi dobře. Na tuto stranu se však asi nikdy nedostal. Byl mlhavý den, počasí pod psa a my jsme už jednou do podobné menší zátoky vpluli. Škrtili jsme tam o dno, ale přece se nám podařilo proplout přes malou písčinku mezi ostrovem a pobřežím, místem tak úzkým a mělkým, že se kánoe tak tak protáhla a Indián poznamenal: „Velmi snadné huďelat most tady.“ Teď to však vypadalo, že poplujeme-li dál tímto směrem, skončíme ve skutečné zátce. Ještě než jsme vpluli, mla se trochu zvedla a na severu odhalila rozhraní v pobřeží. Ukázalo se, že výběžek, ke kterému jsme chtěli plout, je součástí Jeleního ostrova, a můžeme se tedy pustit západně od něj. Tam, kde jsme předtím dalekohledem viděli souvislé pobřeží, bylo nyní pouhým okem vidět, že jedna jeho část je mnohem blíž a překrývá druhou. Vzdálený břeh byl dosud zahalen mlhou, zatímco na bližším zeleném břehu ostrova už bylo jasno. Předěl byl velmi zřetelný a Indián hned poznamenal: „Myslím – vy a já – jedeme tam – myslím – tam je místo pro moje kánoe.“ Takhle se obvykle vyjařoval, místo aby řekl „my“. Nikdy nás neoslovoval jmény, ačkoliv ho zajímalo, jak se piší a co znamenají. My jsme ho oslovovali Polis. Podařilo se mu velmi přesně odhadnout náš věk a sám říkal, že je mu čtyřicet osm.

Po snídani jsem zbylé rozpuštěné sádlo vylil do jezera, a pozoroval jsem, jak se šíří po chvějící se hladině a „uhluje ji“. Indián na to pohlédl a řekl: „Těžko se – tím bhude phádlovat, drží se to kánoe. To je známá věc.“

Rychle jsme sbalili, jídlo jsme uložili volně do přídě, aby bylo po ruce, a opět jsme vpluli. Pádlovali jsme podél západního pobřeží, stoupajícího zvolna do značné výšky. Všude bylo husté porostlé lesem s velkým množstvím listnáčů, které střídaly a oživovaly jedlové a smrkové houštiny.

Líšeňk visící kolem nás ze stromů při Indián nazývají Chorchorque. Zeptali jsme se Polise na jména několika ptáků, které jsme slyšeli dnes ráno. Zde dosti běžný

drozd, jehož zpěv Indián napodobil, se při jmenování *Adelungquamookum*. Některé ptáky, které jsem slyšel a znal, neuměl pojmenovat, ale říkal: „Znám všechny ptáky tady kolem – v tomto kraji. Nepoznám slabý hlásek, ale když je vidím, poznám je.“

Nadhodil jsem, že bych se rád od něho naučil jeho jazyk. Nešlo by, abych nějaký čas žil na Indiánském ostrově? „Ale ano,“ odpověděl, „docela dobře.“ Zeptal jsem se, jak dlouho by mi to podle něho trvalo. Při týden. Navrhl jsem, že mu řeknu během této cesty všechno, co už znám, a on mi předá své znalosti. Ochotně s tím souhlasil. Práci zpívali úplně jako v těch lesích – fuhky rudooky, rehek zahradní, drozd, lejsek a jiní, během celé cesty jsme však neviděli žádného salašníka modrého. Několik lidí v Bangoru mi říkalo, že ti tu nežijí. Hora Kineo byla většinou vidět, pouze občas se schovala za ostrovy nebo zemi v popředí. Nyní měla vrcholky zakryté vrstvou mraků a také všechny horské vrcholy okolo jezera končily ve stejné výšce. Kachny různých druhů zde byly úplně běžné, přelétly vždy před námi nad vodou rychle jako klusající koně a brzy nám zmizely z dohledu.

Indián se mě zeptal na význam slova *realita*, jestliže se mi ovšem podařilo rozluštit správně to, co vyslovil; místo inteligent například říkal *interent*. Všiml jsem si, že velmi obtížně vyslovuje hlásku *r* – místo *ni* říká *l* a někdy zase naopak. Takže dláha je dráha, psltuh je pstruh, Cuklový místo Cukrový ostrov, hola je hora atd. Po mně ale zahrčel *rrr* docela dobře.

Kde mohl, přidával ke slovům příděch, takže třeba „phádlovat“.

Jednou jsem slyšel čist Čípeveje, který do své angličtiny míchal mnoho zvuků a výrazů ze svého rodného jazyka.

Zeptal jsem se, co znamená slovo *Musketicook*, indiánské jméno řeky Concord. Vyslovil ho Maskeťtíkůk s přízvukem na druhé slabice, doprovázeným zvláštním hrdečným zvukem, a řekl, že to znamená stojatá voda, což opravdu je. V tomto učením se přesně shodoval s jedním sanfranciským Indiánem, s nímž jsem mluvil roku 1853.

Na výběžku pevniny několik mil jihozápadně od Písečného ostrova jsme přistáli, abychom si protáhli nohy a prohlédli si rostlinstvo. Pár kroků od břehu jsem objevil pod jasnými ještě žhavě ohništi, u něhož někdo snídal, a postel z chvoji připravenou pro příští noc. Podle šifry lůžka jsem poznal, že jich je víc. Před chvílí odešli, ale večer se zřejmě vrátí. Mohli jste projít na dva metry od těchto stop a nevšimnout si jich. Rostla tam líska rohatá (*Corylus rostrata*), jediná líska, kterou jsem na této výpravě viděl, zanic (*Diervilla*) – dva metry vysoký zimolez, velmi hojný na jezerních a říčních březích, dále svida výběžkatá (*Cornus stolonifera*), o jejíž kůře tvrdí Indián, že je dobrá ke kouření a nazývá se *maquoxigill* neboli „tabák před příchodem bělochů“, indiánský tabák.

Když připlouváme ke břehu, je Indián vždy velmi opatrný, aby se mu kánoe nepoškolila o kamení; nechá ji pomalu stočit bokem a říká nám, kdy máme vyskočit. Velmi dbá na to, abychom do ní nevstupovali na břehu, ale teprve když volně pluje na hladině. Potom máme jemně vstoupit, abychom nepoškodili švy a neudělali díru do dna.

Ukázka není z *Waldenu*, ten je třeba přečíst celý, nýbrž ze třetí části knihy *Lesy v Mainu* (vybral a přeložil – rak –).

Skautský zpěvník

MODLITBA KMENE OMAHA

Podle starého obyčeje byly děti u Omahů během prvních let života považovány za součást svých rodičů bez vlastní osobnosti a bez příslušnosti ke kmeni. Vlastní odpovědný život dítěte začínal, až když se v jeho mysli „rozednilo“. Tehdy dítě vykročilo z „období temnoty“, v němž nebylo schopno vnímat svět v prostoru a času, a vstupovalo do „období světla“, v němž dokázalo rozlišovat bližší i vzdálenější minulost se všemi detaily. V této době bylo dítě (chlapec) připraveno pro uvedení do prvních duchovních tajemství cestou osobního prožitku v obřadu Non-žin-žon. Při obřadu chlapec poprvé vstoupil, jak se věřilo, do styku s nadpřirozenými silami

Během přípravy na obřad se mladík musel naučit mimo jiné i Modlitbu kmene. Bude ji zpívat během čtyř dní a noci na opuštěném místě. Za zpěvu Modlitby bude muset plakat; slzy si pak otře dlaněmi, vlhké ruce pozdvihne k nebi a nakonec je položí na zem.

Na cestu mu rodiče potřeli hlavu jilem a do rukou vložili luk a šipky, aby posílili chlapcovu sebeovládání. Nesmí totiž zbraň použít, byť by hlad a pokušení byly sebevětší. S těmito pokyny odesl mladík daleko od vesnice na svou první velkou zkoušku.

Když po vyčerpávajícím půstu a nepřetržitých modlitbách upadl chlapec do spánku nebo do transu, měl vidění – ptáka, zvířete či mraků. Modlitba se mu pak již napořád stala prostředkem ke spojení s bytostí z této vize. S její pomocí získával sílu, odolnost a úspěch ve všech důležitých okamžicích života.

Skauting – měsíčník pro skautskou výchovu. Vydává Český a Slovenský skauting v Mladé frontě. Do tisku připravila Dagmar Hofmanová, pověřená vedením redakce Skautingu. Grafická úprava Václav Ševčík. Adresa redakce: Senovážné nám. 24, 110 00 Praha 1. Cena jednoho výtisku 6 Kčs. Předplatné na rok 60 Kčs, na půl roku 30 Kčs. Tiskne Novina, s. p., Jihlava. Redakci nevyžádané rukopisy, kresby a fotografie nevracíme. Uzávěrka tohoto čísla byla 26. 8. 1991. Ilustrace Pierra Jouberta otisknuty s laskavým svolením pana Klause Hinkela, Deutscher Spurbuchverlag Baurach.

Modlitba se nazývala WA-KON-DA GI-KON. Wakonda je označení pro Velkého ducha. Gikon znamená plakat z vědomí vlastní nedokonalosti a z touhy po štěstí a úspěchu. Slova Modlitby říkají: „Wakondo, tady stojí ten, který potřebuje pomoc, tady stojím já.“ Modlitba je velmi stará; její prosebný nápěv se nesl nad příerní Severní Ameriky dávno před příchodem bílého muže. Bylo to volání, kterému rozumělo každé lidské srdce.

E. T. Seton zvolil později tuto modlitbu za obřadní píseň pro svou Ligu lesní moudrosti. Woodcrafteri ji zpívali stojíce ve velkém kruhu okolo ohně. Chodidla měli u sebe, ruce a hlavy zdvihnuté, neboť oslovovali Velkého ducha. Při závěrečných tónech sklonili ruce a hlavy tak, aby směřovaly k zemi.

Nápěv i slova jsou velmi prosté a snadno se zapamatují. Doprovod bubínku či flétny a dvojhlas ještě zvýší podmanivost písně.

OLDSKAUTI A SVĚTOVÉ SKAUTSKÉ BRATŘSTVÍ

Světová konference IFOFSAG (AIDSEGA, která proběhla v Řecku v Chalkidiki ve dnech 29. 9. – 5. 10. 1991, přijala Československo za člena této světové organizace dospělých skautů a skautek. Přes 400 delegátů a účastníků z téměř 50 zemí světa bouřlivým potleskem doprovázelo naši delegaci, když přejímala z rukou předsednictva dekret o přijetí a když zaujímala své místo u stolu s československou vlajkou a s nápisem Československo. Stejně tak mohutným aplausem byly následovány ty pasáže z vystoupení přítomných zástupců WOSM a WAGGGS – Eduarda F. Reida a Dr. Kathryn Benson-Evans, které zasvěcené a s neskrývaným nadšením komentovaly obšírné rozvoj skautingu v Československu (E. F. Reid: „...it is a fantastic eruption...“).

Zájem o čs. skauting mezi delegáty byl nesmírný a neutuchával po celý týden. Stejně tak zájem a náměty ke stykům, ke spolupráci. Obklopeni neustále množstvím rozzářených přátelských tváří a v nepřetržitém stisku rukou jsme si znovu uvědomovali, že idea světového skautského bratrství a sesterství, v dětském věku citěná a chápána spíše jako něco mimo mne, něco neurčitěho, abstraktního, na co nemám víceméně vliv, se teprve v dospělosti může naplňovat: vlastním úsilím, samostatným osobním rozhodnutím, aktivitou vycházející z vlastní vůle, konkrétními činy. Teprve v dospělosti se naplňuje v každém z nás duchovní, mravní, lidské poslání skautingu.

Československo se tímto přijetím stalo konečně členem celé světové skautské rodiny, od nejmenších až po nejstarší. Bude to od nás vyžadovat víc úsilí a více aktivity, ale bude nám to přinášet víc prožitků, víc radosti.

Podrobněji o průběhu světové konference napíšeme v některém z dalších čísel Skautingu. Tuto telegrafickou informaci končíme citátem, uvádějícím denní skautské noviny, vydávané v průběhu konference: „Hallo, World! I love You! I want to meet You!“

Vladimír Kopřiva – Vlk

ADELITA

Adelita je koketa s očima zelenými jako moře. Dokáže pobláznit všechny mužské, ale nakonec jim zbydou jen oči pro pláč. „Jestli mi Adelita uteče s jiným, budu jim všude v patách – aeroplánem, válečnou lodí a po souši vojenským vlakem,“ vyhrožuje jeden z jejích citelů.

Prostou a veselou melodii Adelity je slyšet všude, kde žijí Mexičané. Píseň přezívá desetiletí a stala se světovým evergreenem. Počet slok je téměř neomezený a nové a nové sloky Adelitu neustále omlazují a činí z ní zcela současnou lidovou píseň, která zpestřuje každodenní život Mexičanů.

Připravil Jiří Navrátil – Cyrano

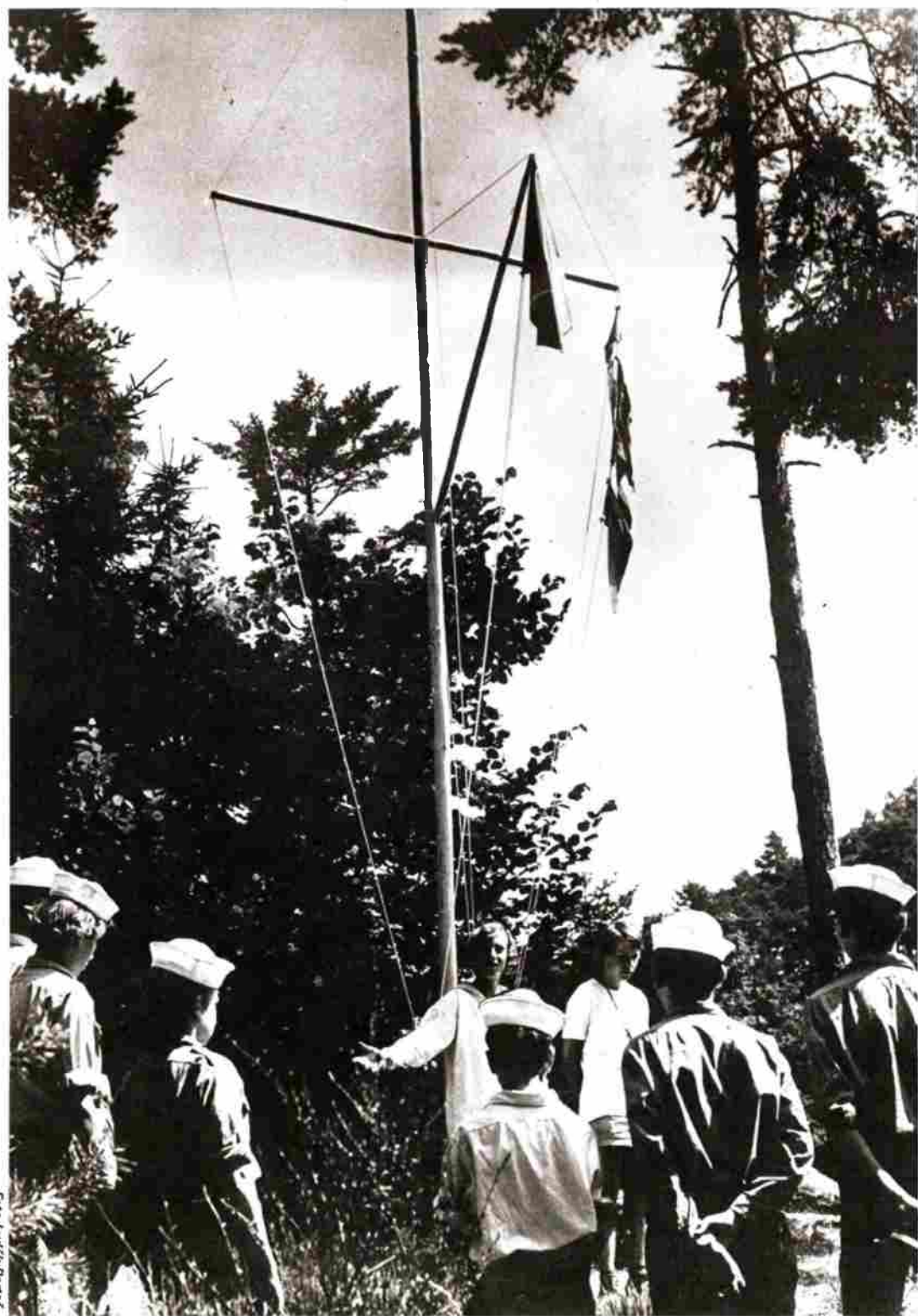

Foto Ludek Burros